

KONJUNKTUR TENDENSENE

AUGUST 1981

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo 1. Tlf. (02) 4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

- Sammenfatning
- Storbritannia
- Vest-Tyskland
- Frankrike
- Italia
- Sverige
- Sambandsstatene
- Japan
- Tabellvedlegg
- Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

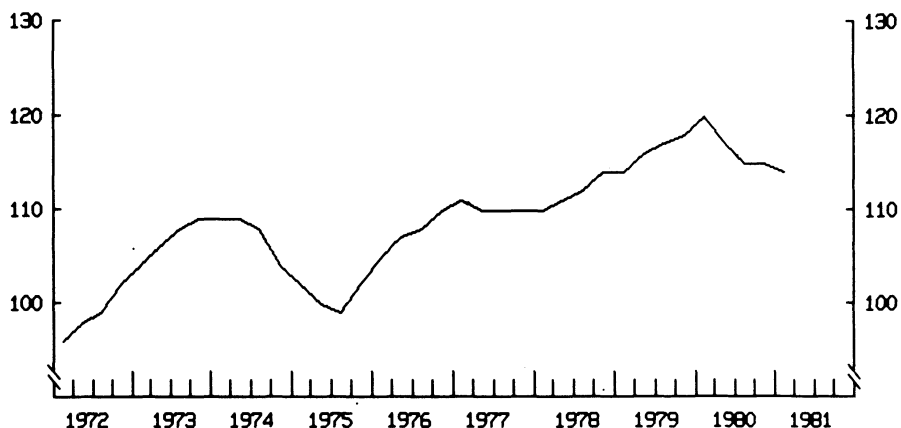
- Sammenfatning
- Industriproduksjon
- Arbeidsmarked
- Ordreutvikling
- Konsumeterspørse l
- Prisutvikling
- Utenriksøkonomi
- Tabellvedlegg
- Diagramvedlegg

I V e s t - E u r o p a er samlet produksjon og etterspørsel, som var i nedgang gjennom store deler av 1980, i ferd med å flate ut. OECD regner i sin julirapport med at volumet av bruttonasjonalproduktet for de fire største landene under ett vil gå ned med 1 prosent fra 1980 til 1981. Organisasjonen venter nå at et konjunkturomslag oppover vil kunne finne sted mot slutten av 1981, men den stramme økonomiske politikken som blir ført i de fleste landene i Vest-Europa kan forsinke omslaget ytterligere og bidra til at den etterfølgende oppgangen vil bli svært moderat. For Vest-Europa under ett er det i første rekke konsumetterspørselen som gir vekstimpulser, mens det høye og stigende rentenivået i mange av de store landene bidrar til at investeringsetterspørselen fortsatt viser svikt. Industriproduksjonen var i klar nedgang gjennom 1980 i Vest-Europa under ett, men nedgangen stoppet opp mot slutten av fjoråret i Italia og Vest-Tyskland. I sistnevnte land er industriproduksjonen nå i moderat oppgang. I Storbritannia viser industriproduksjonen fortsatt svikt, men nedgangen er betydelig mindre markert enn gjennom 1980. I Frankrike har derimot produksjonssvikten hittil i år blitt stadig sterkere. Som avsnittene nedenfor viser, har tallet på arbeidsløse gått sterkt opp siden i fjor i alle de store landene. Prisstigningen har avtatt betydelig i Storbritannia, men endrer seg forholdsvis lite i Vest-Europa under ett.

I S a m b a n d s s t a t e n e øker samlet produksjon og etterspørsel nå bare svakt. Konsumetterspørselen gir fortsatt moderate vekstimpulser, mens det høye rentenivået virker bremsende på investeringsetterspørselen. Utenlandsetterspørselen viser også tegn til svikt. OECD regner i sin oversikt fra juli i år med en vekst i bruttonasjonalproduktet regnet i volum på 2½ prosent fra 1980 til 1981, med en avtakende veksttakt mot slutten av inneværende år. Organisasjonen understreker imidlertid at prognosene for den nærmeste framtid er forbundet med særlig usikkerhet med hensyn til virkninger på den innenlandske etterspørselen av den stramme pengepolitikken og lettelsene i beskatningen av personer og foretak. Tallet på arbeidsløse er høyt og endrer seg lite, men prisstigningen har avtatt betydelig siden i fjor vår.

I J a p a n er konjunktursituasjonen fortsatt preget av moderat oppgang i samlet produksjon og etterspørsel. OECD venter nå en volumvekst i bruttonasjonalproduktet på 3½ prosent fra 1980 til 1981. De viktigste vekstimpulsene kommer fremdeles fra utenlandsetterspørselen og de private investeringene utenom boliger, mens konsumetterspørselen og boliginvesteringene viser svikt. Tallet på arbeidsløse har økt noe siden i fjor vår, men er fortsatt lavt sammenliknet med de andre store landene i OECD-området. Prisstigningen er avtakende.

Industriproduksjonen i Vest-Europa.
Sesongkorrigert. 1975=100

I Storbritannia er samlet produksjon og etterspørsel fortsatt avtakende, men nedgangen er ikke lenger så markert som den var gjennom 1980. OECD regner i sin julirapport med en nedgang i bruttonasjonalproduktet regnet i volum på 1½ prosent fra 1980 til 1981. Tallet på arbeidsløse tiltar fortsatt sterkt og nærmer seg 3 millioner. Men prisstigningen har avtatt betydelig.

Industriproduksjonen var i kraftig nedgang gjennom 1980; fra desember 1979 til desember 1980 gikk produksjonsindeksen ned med hele 15,3 prosent. Svikten i industriproduksjonen fortsatte utover i første halvår 1981, men i et betydelig svakere tempo. Fra desember-februar til mars-mai gikk den sesongkorrigerte produksjonsindeksen ned med 2,8 prosent regnet som årlig rate.

Arbeidsløsheten har vært sterkt økende siden årsskiftet 1979/1980. I juli i år var tallet på arbeidsløse kommet opp i nær 2,9 millioner. Arbeidsløshetsprosenten var da 10,7, mot 6,7 ett år tidligere.

Investeringssetterspørselen er i nedgang. Volumet av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital gikk ned med 9 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981 etter OECD's siste prognoser. Til tross for en viss volumøkning i ordreinngangen til verkstedindustrien i 1. kvartal 1981 venter OECD at næringslivets svake konkurransesituasjon og dårlige avsetningsmuligheter for ferdigprodukter fortsatt vil virke dempende på bedriftsinvesteringene i inneværende år. Boliginvesteringene ventes imidlertid å ta seg opp igjen i annet halvår i år.

Detaljomsætningsvolumet var i 1980 gjennomgående i stagnasjon, men gikk betydelig opp i 1. kvartal i år. Denne økningen i omsetningen hadde imidlertid nær sammenheng med at regjeringens budsjettforslag for finansåret 1981/1982, som ble lagt fram i begynnelsen av mars, varslet økte avgifter på en rekke forbruksvarer; detaljomsætningsvolumet gikk dermed ned igjen i 2. kvartal. OECD regner i sin julirapport med en nedgang i volumet av det private konsumet på 3/4 prosent i gjennomsnitt fra 1980 til 1981.

Stigningstakten i konsumprisene har avtatt kraftig siden i fjor sommer. I juni i år var konsumprisindeksen 11,3 prosent høyere enn ett år tidligere, mens den tilsvarende stigningstakt på samme tid i fjor var hele 21 prosent. Lønnsstigningen har hittil i år avtatt raskere enn konsumprisene. I juni var ukelønnen for industriarbeidere 8 prosent høyere enn i juni 1980.

Volumet av vareeksporten var i nedgang gjennom 1980, og svikten i utenlandsetterspørselen vedvarte utover i 1981. Fra annet halvår 1980 til første halvår 1981 gikk eksportvolumet ned med 4 1/4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) ifølge OECD's siste anslag, og organisasjonen venter en ytterligere nedgang i vareeksporten på 2 prosent fra første til annet halvår i år. - Volumet av vareimporten var økende fram til årsskiftet 1979/1980, men har siden vært i forholdsvis sterk nedgang som en følge av svikten i innenlandsk produksjon og etterspørsel. OECD regner med at volumet av vareimporten vil ta seg noe opp igjen i annet halvår i år som et resultat av den svekkede konkurransesituasjonen for britisk industri.

I Vest-Tyskland gir nå utenlandsetterspørselen vekstimpulser, men den totale innenlandske etterspørselen viser fortsatt svikt. Industriproduksjonen har tatt seg opp igjen siden i fjor sommer, men OECD regner likevel med en volumnedgang i samlet produksjon av varer og tjenester på 1½ prosent fra 1980 til 1981. Arbeidsløsheten er tiltakende. Prisstigningen endrer seg lite.

Industriproduksjonen viste kraftig svikt utover våren og sommeren 1980, men nedgangen stoppet opp i 4. kvartal i fjor og utover i første halvår 1981 var industriproduksjonen i moderat oppgang. Fra desember-februar til mars-mai økte den sesongkorrigerte produksjonsindeksen med 0,9 prosent. Gjennom første halvår i år var det i første rekke investeringsvareproduksjonen som tok seg opp, mens produksjonen av konsumvarer og produksjonen av råvarer og halvfabrikat var i stagnasjon eller bare svak vekst.

Tallet på arbeidsløse har vært i sterk oppgang siden årsskiftet 1979/1980 og var i juli i år kommet opp i 1,3 millioner (sesongkorrigert). Arbeidsløshetsprosenten var etter ukorrigerte oppgaver 5,3 i juli mot 3,7 ett år tidligere.

Investeringssetterspørselen var i klar nedgang gjennom de tre første kvartaler av 1980 etter ordrestatistikken å dømme. I 4. kvartal i fjor og utover vinteren og våren i år endret volumet av innenlandsk ordretilgang til investeringsvareindustrien seg trolig lite når en ser bort fra kraftige

tilfeldige svingninger. I sine prognoser fra juli i år regner OECD med nedgang i de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital i første og annet halvår i år på henholdsvis 5½ og 7 1/4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra foregående halvår.

Konsumetterspørselen stagnerer. Detaljomsetningsvolumet har siden årsskiftet 1979/1980 vist betydelige svingninger, men med en underliggende tendens til svak nedgang. OECD regner i sin juli-oversikt med en nedgang i volumet av det private konsumet på 3/4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981, og at den svake veksten i realdisponible personlige inntekter vil virke dempende på konsumetterspørselen også i annet halvår i år.

Stigningstakten i konsumprisene økte sterkt gjennom 1979, og har siden endret seg forholdsvis lite. Prisstigningen er likevel moderat sammenliknet med hva den er i de fleste andre OECD-landene. I juli i år var konsumprisindeksen 5,8 prosent høyere enn på samme tid i fjor. - Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien var i mars i år 6,4 prosent høyere enn ett år tidligere.

Volumet av vareeksporten var i svak nedgang gjennom de tre siste kvartaler av 1980 etter å ha vært i sterk vekst både i 1978 og 1979. Eksportvolumet tok seg imidlertid opp igjen utover i første halvår 1981, og OECD har anslått veksten fra annet halvår 1980 til 6 prosent (sesongkorrigert årlig rate). Fra første til annet halvår i år venter OECD en tilsvarende volumvekst i vareeksporten på 4 1/4 prosent. - Volumet av vareimporten har gjennomgående vært i moderat nedgang siden 4. kvartal 1979. OECD regner med at den svake innenlandske etterspørselsutviklingen vil virke bremsende på importutviklingen også utover i annet halvår i år og venter dermed at importvolumet vil gå ned med 2 prosent fra 1980 til 1981.

I Frankrike gir konsumetterspørselen og utenlandsetterspørselen nå moderate vekstimpulser. Men industriproduksjonen viser fortsatt betydelig svikt og OECD regner med at bruttonasjonalproduktet vil gå ned med ½ prosent fra 1980 til 1981. Denne prognosen tar imidlertid ikke hensyn til en omlegging av den økonomiske politikken i mer ekspansiv retning som den nye franske regjeringen tar sikte på. Arbeidsløsheten er tiltakende.

Industriproduksjonen var i 1980 gjennomgående i sterk nedgang etter å ha vært i god vekst siden årsskiftet 1977/1978. Utover i 1981 viste den sesongkorrigerte produksjonsindeksen betydelige svingninger fra måned til måned, men den underliggende tendensen peker fortsatt i retning av klar nedgang. Oppgaver for de ulike industrigrener viser en kraftig produksjonssvikt siden årsskiftet 1979/1980 for produksjonen av konsumvarer og vareinnsats, mens investeringsvareproduksjonen har endret seg lite når en ser bort fra tilfeldige utslag.

Arbeidsløsheten har gjennomgående vært økende siden årsskiftet 1976/1977 og tiltok ytterligere i første halvår 1981. I juni i år var tallet på arbeidsløse vel 1,8 millioner etter sesongkorrigerte oppgaver, om lag 300 000 flere enn i desember 1980. Arbeidsløshetsprosenten var i juni kommet opp i 8,1.

Investeringssetterspørselen er i nedgang. Volumet av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital gikk ned med 3½ prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981 ifølge de siste anslag fra OECD. Både boliginvesteringene og private investeringer utenom boliger viste betydelig svikt (nedgang på henholdsvis 5 og 6 prosent), mens det kunne registreres en volumøkning på 2 prosent for de offentlige investeringene. OECD regner i sin julirapport med at disse utviklingstendensene vil fortsette utover i annet halvår i år, men venter en noe svakere nedgang i den private investeringsetterspørselen.

Konsumetterspørselen var i moderat oppgang gjennom 1980, men veksttakten avtok mot slutten av fjoråret. Fra annet halvår 1980 til første halvår 1981 har OECD anslått veksten i volumet av det private konsumet til 1 prosent (sesongkorrigert årlig rate) og organisasjonen venter en tilsvarende svak volumøkning i konsumet fra første til annet halvår i år. Flere av de tiltakene som den nye franske regjeringen har annonsert (se Konjunkturtenrensene for juni) vil imidlertid stimulere konsumetterspørselen, og kan dermed føre til en noe sterkere konsumvekst mot slutten av 1981 enn det OECD regner med.

Stigningstakten i konsumprisene viste tegn til å avta i 1. kvartal i år, men tiltok igjen i 2. kvartal. I juni i år var konsumprisindeksen 13,1 prosent høyere enn ett år tidligere.

Volument av vareeksporten var i stagnasjon eller svak nedgang gjennom 1980, men tok seg opp igjen utover i første halvår 1981. OECD regner med at vareeksporten vil fortsette å øke i annet halvår i år og venter en gjennomsnittlig vekst i eksportvolumet på $1\frac{1}{2}$ prosent fra 1980 til 1981. - Volumet av vareimporten passerte et toppunkt rundt halvårsskiftet 1980 og har siden vært i nedgang. Fra desember-februar til mars-mai gikk importvolumet ned med 0,9 prosent. OECD venter imidlertid at vareimporten vil ta seg noe opp igjen i annet halvår i år.

I t a l i a gir utenlandsetterspørselen nå moderate vekstimpulser, mens den innenlandske etterspørselen fortsatt viser svikt. Ifølge OECD's siste prognoser vil samlet produksjon av varer og tjenester gå ned med $\frac{3}{4}$ prosent fra 1980 til 1981. Tallet på arbeidsløse er stadig økende. Prisstigningen er sterk og endrer seg lite.

Industriproduksjonen passerte en konjunkturtopp i 1. kvartal 1980 og var i nedgang utover våren og sommeren i fjor. Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen har siden endret seg lite når en ser bort fra kraftige tilfeldige svingninger. Oppgaver for de ulike industrigrupper fram til april i år viser at produksjonen av investeringsvarer er i god vekst, mens produksjonen av konsumvarer og halvfabrikat stagnerer.

Arbeidsløsheten er fortsatt tiltakende. Etter en utvalgsundersøkelse foretatt i april i år var tallet på arbeidsløse kommet opp i vel 1,8 millioner. Arbeidsløshetsprosenten var da 8,7, mot 7,0 på samme tid i fjor.

Volument av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital gikk betydelig opp fra halvårsskiftet 1979 til halvårsskiftet 1980, men et omslag nedover i investeringsetterspørselen fant trolig sted i løpet av annet halvår i fjor. OECD regner i sine siste prognoser med en volumnedgang i de samlede bruttorealinvesteringene på $2\frac{3}{4}$ prosent fra 1980 til 1981.

Konsumetterspørselen holdt seg godt oppe gjennom konjunkturedgangen i 1980 i første rekke på grunn av et betydelig fall i spareraten. Men den svake utviklingen i husholdningenes realdisponible inntekter virker nå trolig bremsende på konsumetterspørselen og OECD regner i sine siste prognoser med at volumet av det private konsumet vil øke med bare $\frac{1}{2}$ prosent fra 1980 til 1981.

Stigningstakten i konsumprisene tiltok sterkt gjennom 1979 og var også økende fram til 4. kvartal 1980. Hittil i år har prisstigningen avtatt noe, men den er fortsatt svært sterk; i mai i år var konsumprisindeksen 20,7 prosent høyere enn ett år tidligere.

Volument av vareeksporten gikk ned med $4\frac{1}{2}$ prosent fra 1979 til 1980. Men eksportvolumet tok seg noe opp igjen mot slutten av fjoråret og etter sesongkorrigerte oppgaver fram til april i år å dømme er utenlandsetterspørselen nå i moderat oppgang. OECD regner med at volumet av vareeksporten vil gå opp med 3 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981 og venter en tilsvarende stigningstakt på $5\frac{1}{2}$ prosent fra første til annet halvår i år. - Volumet av vareimporten endret seg gjennomgående lite i 1980, men viste tegn til å avta utover vinteren og våren i år. OECD venter en nedgang i importvolumet på $7\frac{1}{2}$ prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981, men at vareimporten vil ta seg noe opp i annet halvår i år.

I S v e r i g e er konjunkturbildet fortsatt preget av stagnasjon i samlet produksjon og etterspørsel. Utenlandsetterspørselen er trolig i ferd med å ta seg opp, men den innenlandske etterspørselen viser svikt. OECD regner i sin julirapport med at bruttonasjonalproduktet regnet i volum vil gå ned med 1 prosent fra 1980 til 1981. Prisstigningen har tiltatt noe.

Industriproduksjonen var i 1980 gjennomgående i nedgang etter å ha vært i sterk vekst fra halvårsskiftet 1978. I 1. kvartal i år viste den sesongkorrigerte produksjonsindeksen tegn til å ta seg opp, men den gikk ned igjen utover våren i år. Den underliggende tendensen i industriproduksjonen peker trolig fortsatt i retning av svak nedgang.

Tallet på arbeidsløse har vært svakt økende siden forsommeren 1980 og var i juni i år kommet opp i 86 000 etter ukorrigerte oppgaver. Arbeidsløshetsprosenten var da 2,0 mot 1,9 prosent i samme måned i fjor.

Volumet av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital økte med 1,7 prosent fra 1979 til 1980. De private investeringene utenom boliger var i forholdsvis sterk vekst gjennom 1980, mens boliginvesteringene viste svikt. Ordreinngangen til verkstedindustrien var i stagnasjon eller svak nedgang i 1980 etter å ha vært i sterk oppgang gjennom de tre foregående år, og både OECD og Ekonomidepartementet regner i sine siste prognoser med at også industriinvesteringene vil vise svikt utover i 1981. For de samlede bruttoinvesteringene venter OECD en volumnedgang på 3½ prosent fra 1980 til 1981.

Konsumetterspørselen tok til å vise svikt i annet halvår i fjor og volumet av det private konsumet var om lag uendret fra 1979 til 1980. De moderate lønnstilleggene som ble gitt ved tariffoppgjøret våren 1981 innebærer trolig at husholdningenes realdisponible inntekter vil bli redusert fra 1980 til 1981. OECD regner med at dette vil bidra til en nedgang i volumet av det private konsumet på 1 prosent i samme periode.

Prisstigningen er fortsatt sterk og har tiltatt ytterligere de siste månedene blant annet som en følge av at myndighetene har foretatt økninger i en rekke avgiftssatser og redusert subsidiesatsene for flere forbruksvarer. I juli i år var konsumprisindeksen 13,4 prosent høyere enn ett år tidligere.

Volumet av vareeksporten var gjennomgående i nedgang i 1980. Etter verdioppgaver å dømme tok vareeksporten seg noe opp utover vinteren og våren i år, og som nevnt i Konjunkturtendensene for mai venter Ekonomidepartementet en økning i eksportvolumet på 1,5 prosent fra 1980 til 1981.

- Volumet av vareimporten gikk betydelig ned i annet halvår i fjor og viser fortsatt tegn til å avta.

I S a m b a n d s s t a t t e n e er konjunktursituasjonen nå preget av svak vekst i samlet produksjon og etterspørsel. OECD regner i sitt "basialternativ" med at veksttaket for bruttonasjonalproduktet regnet i volum vil gå ned fra 5 prosent (sesongkorrigert årlig rate) i første halvår 1981 til bare ½ prosent i annet halvår regnet fra foregående halvår. Konsumetterspørselen gir fortsatt vekstimpulser, mens investeringsetterspørselen og trolig også utenlandsetterspørselen viser svikt. Tallet på arbeidsløse er fortsatt høyt og endrer seg lite, men prisstigningen er avtakende.

Industriproduksjonen var i sterk nedgang i første halvår 1980, men tok seg opp igjen i om lag samme takt i annet halvår og inn i 1981. Sesongkorrigerte oppgaver for 2. kvartal i år kan imidlertid tyde på at industriproduksjonen igjen er i ferd med å flate ut; fra 1. til 2. kvartal økte produksjonsindeksen med bare 0,8 prosent.

Arbeidsløsheten var sterkt økende gjennom første halvår 1980, og har siden endret seg forholdsvis lite til tross for en betydelig vekst i tallet på sivilt sysselsatte. I juli i år var det 7,5 millioner arbeidsløse etter sesongkorrigerte oppgaver.

Det høye amerikanske rentenivået virker dempende på investeringsetterspørselen. Verdien av nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder var i svak nedgang i første halvdel av 1980, men tok seg betydelig opp igjen utover sommeren og høsten i fjor. I første halvår 1981 har imidlertid verdien av innenlandsk ordreinngang endret seg lite, og regnet i volum viser derfor denne delen av investeringsetterspørselen igjen tegn til svikt. OECD regner i sin julirapport med en økning i volumet av de private bruttoinvesteringene utenom boliger på 7½ prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981, men ingen endring i investeringsvolumet fra første til annet halvår i år. Også boliginvesteringene var i oppgang fram mot siste årsskifte. Tallet på igangsatte boliger har imidlertid gått betydelig ned hittil i år og OECD venter en volumnedgang i de private boliginvesteringene på hele 28 ¾ prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra første til annet halvår 1981.

Detaljomsetningsvolumet var i god vekst gjennom annet halvår 1980 etter å ha vist sterk svikt i fjor vinter og vår. Oppgangen i konsumetterspørselen skyldtes trolig i første rekke forventninger om framtidige skattelettelser og en økning i publikums likviditet og i mindre grad vekst i husholdningenes realdisponible inntekter. Utover våren og forsommeren i år viste detaljomsetningsvolumet tegn til avtakende veksttakt, men OECD regner likevel med en økning i volumet av det private konsumet på 4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) både i første og annet halvår i år regnet fra foregående halvår.

Prisstigningen har avtatt betydelig siden i fjor vår. I juni i år var konsumprisindeksen 9,5 prosent høyere enn ett år tidligere, mens stigningstakten i konsumprisene på samme tid i fjor var

14,2 prosent. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien var i sterk økning gjennom 1980 og i 1. kvartal i år. Men veksttakten i lønningene avtok noe utover sommeren i år og i juli var timefortjenesten 9,7 prosent høyere enn i samme måned i fjor.

Volument av vareeksporten var i svak nedgang gjennom 1980, men tok seg opp igjen rundt siste årsskifte. Fra annet halvår 1980 til første halvår i år økte eksportvolumet med $7\frac{1}{2}$ prosent (sesongkorrigert årlig rate) etter OECD's siste prognoser. Organisasjonen venter imidlertid en nedgang i volumet av vareeksporten på $5\frac{3}{4}$ prosent årlig rate fra første til annet halvår i år, blant annet som en følge av kursoppgangen på dollar. - Volumet av vareimporten var i sterk nedgang fram til sommermånedene i fjor, og har siden vært i moderat oppgang. OECD regner med at importvolumet vil øke med 4 prosent i gjennomsnitt fra 1980 til 1981.

I J a p a n fortsetter konjunkturoppgangen, men veksttakten i samlet produksjon og etterspørsel er moderat etter japanske forhold. De viktigste vekstimpulsene kommer fortsatt fra utenlands- etterspørselen og de private investeringene utenom boliger. Arbeidsløsheten tiltar noe, mens prisstigningen er avtakende.

Industriproduksjonen var i moderat nedgang gjennom de to første kvartaler av 1980. Produksjonen tok seg opp igjen mot slutten av fjoråret og utover vinteren i år, men etter sesongkorrigerte oppgaver fram til mai i år å dømme er veksttakten i industriproduksjonen nå forholdsvis moderat.

Arbeidsløsheten har vært svakt tiltakende siden 1. kvartal 1980. I mai i år var tallet på arbeidsløse (sesongkorrigert) kommet opp i 1,3 millioner. Arbeidsløshetsprosenten var da 2,3 mot 1,9 ett år tidligere.

Volument av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital økte med 4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra annet halvår 1980 til første halvår 1981 etter OECD's anslag. Veksten var særlig sterk for de offentlige investeringene, men også de private investeringene utenom boliger holdt seg godt oppe gjennom konjunkturavdempingen. De private boliginvesteringene viste derimot svikt. Investeringsetterspørselen er fortsatt i god vekst etter ordrestatistikken å dømme, og OECD regner i sin julirapport med en volumøkning i de private bedriftsinvesteringene på 5 prosent årlig rate fra første til annet halvår 1981. OECD venter også at de private boliginvesteringene vil ta seg opp i annet halvår i år blant annet som en følge av vekst i husholdningenes realdisponible inntekter.

Detaljomsætningsvolumet viste betydelig svikt gjennom store deler av 1980 og var i stagnasjon eller svak nedgang fram til april i år. OECD regner imidlertid i sine siste prognoser med at økte personlige inntekter vil føre til at konsumetterspørselen tar seg opp igjen utover i 1981, og venter en økning i volumet av det private konsumet på 4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra første til annet halvår i år.

Prisstigningen har avtatt betydelig hittil i år. I mai var konsumprisene 5,4 prosent høyere enn ett år tidligere, mens den tilsvarende stigningstakt på samme tid i fjor var 8,2 prosent. Stigningstakten i produsentprisene - som gjennomgående var svært sterk i 1980 - har avtatt kraftig, og i mai i år var denne prisindeksen bare 0,1 prosent høyere enn i samme måned året før.

Volument av vareeksporten var i sterk vekst gjennom 1980 og oppgangen fortsatte utover vinteren og våren i år; fra april i fjor til april i år var økningen i eksportvolumet hele 13,4 prosent. Som en følge av den sterke kursoppgangen på yen gjennom 1980 regner OECD med en avdemping i veksttakten i vareeksporten i annet halvår 1981. - Volumet av vareimporten var i nedgang gjennom de tre første kvartaler av 1980, men tok seg noe opp igjen mot slutten av fjoråret. Hittil i år har utviklingen i importvolumet vært preget av svak oppgang, og OECD regner i sin juloversikt med en volumvekst i vareimporten på $2\frac{1}{2}$ prosent fra 1980 til 1981.

TABELLVEDLEGG FOR UTLANDET

Tabell 1. Storbritannia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilig. ¹⁾ Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1976=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 15/1-74 = 100
1979					
August	102,5	98	107,6	1 262	230,9
September	100,7	96	106,9	1 262	233,2
Oktober	102,8	97	108,2	1 279	235,6
November	105,2	111	110,2	1 284	237,7
Desember	104,4	94	108,8	1 298	239,4
1980					
Januar	102,7	93	110,2	1 334	245,3
Februar	100,2	99	111,0	1 377	248,8
Mars	98,2	99	109,7	1 411	252,2
April	98,1	91	109,6	1 456	260,8
Mai	96,7	92	108,4	1 495	263,2
Juni	96,6	95	109,5	1 542	265,7
Juli	95,5	87	108,5	1 609	267,9
August	93,3	90	109,6	1 697	268,5
September	91,8	70	108,5	1 791	270,2
Oktober	90,5	72	109,7	1 893	271,9
November	89,4	74	109,2	2 030	274,1
Desember	88,4	77	108,4	2 137	275,6
1981					
Januar	88,0	89	114,0	2 228	277,3
Februar	88,6	81	112,9	2 304	279,8
Mars	87,9	114	111,4	2 381	284,0
April	88,1	86	111,4	2 452	292,2
Mai	87,2		110,6	2 515	
Juni			111,0	2 552	294,1
Juli				2 582	295,8

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 2. Vest-Tyskland, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1976=100	Ordretilig. ¹⁾ Sesongkorr. 1976=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1976=100
1979					
August	111	113,2	129	855	111,6
September	111	112,5	127	841	111,9
Oktober	111	117,0	128	828	112,2
November	112	110,6	127	825	112,6
Desember	112	110,2	126	812	113,1
1980					
Januar	111	116,2	136	830	113,7
Februar	115	117,5	130	825	114,9
Mars	113	120,2	129	825	115,6
April	114	113,3	126	840	116,3
Mai	110	110,7	124	852	116,8
Juni	109	113,1	124	879	117,4
Juli	109	111,0	129	900	117,6
August	104	109,2	127	922	117,7
September	107	105,4	128	937	117,7
Oktober	107	109,6	129	964	117,9
November	104	104,0	129	999	118,6
Desember	108	108,7	125	1 049	119,3
1981					
Januar	106	105,3	126	1 048	120,3
Februar	109	106,4	133	1 080	121,2
Mars	107	104,8	125	1 141	122,0
April	109	114,8	124	1 171	122,8
Mai	110	107,5	125	1 236	123,3
Juni				1 266	123,9
Juli				1 312	124,4

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 3. Frankrike, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 9			
Juli	139	1 404	222,1
August	139	1 406	224,4
September	136	1 355	226,3
Oktober	135	1 340	229,0
November	134	1 345	230,5
Desember	136	1 370	323,3
1 9 8 0			
Januar	135	1 378	236,8
Februar	136	1 391	239,3
Mars	136	1 415	242,1
April	136	1 439	244,9
Mai	131	1 473	247,1
Juni	131	1 460	248,7
Juli	135	1 470	252,4
August	135	1 457	254,9
September	128	1 446	257,1
Oktober	131	1 442	259,9
November	126	1 476	261,7
Desember	133	1 515	264,0
1 9 8 1			
Januar	123	1 562	267,1
Februar	121	1 606	269,6
Mars	127	1 663	272,3
April	124	1 724	276,0
Mai	123	1 795	278,5
Juni		1 825	281,2

Tabell 4. Italia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Ukorrigert 1975=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 9				
Juli	118,5	112,4	1 880	180,5
August	118,3	104,3		182,2
September	125,6	126,4		186,7
Oktober	131,4	130,2	1 701	191,1
November	131,8	119,8		193,5
Desember	129,8	180,1		196,7
1 9 8 0				
Januar	132,8	111,3	1 703	203,2
Februar	138,8	111,3		206,7
Mars	137,6	122,8		208,6
April	138,8	120,4	1 554	211,9
Mai	127,9	125,5		213,8
Juni	131,9	122,2		215,8
Juli	130,2	122,0	1 812	219,4
August	111,5	107,9		221,7
September	126,7	124,6		226,4
Oktober	128,6	137,3	1 722	230,3
November	133,6	123,2		235,1
Desember	125,6	173,9		238,2
1 9 8 1				
Januar	124,3		1 717	242,9
Februar	133,7			247,0
Mars	132,4			250,4
April	132,0			253,9
Mai	124,1 f			257,5
Juni				260,2

f: Foreløpig tall.

Tabell 5. Sverige, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. ¹⁾ Ukorrigert 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1.kv.1973=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1949=100
1979					
August	132	265	125,8	102	508
September	134	267		89	510
Oktober	131	314		78	515
November	133	284	130,4	76	522
Desember	138	289		74	527
1980					
Januar	135	277		94	544
Februar	134	268	129,3	82	552
Mars	136	280		76	555
April	136	250		..	559
Mai	107	213	214,9	70	561
Juni	133	262		85	562
Juli	138	118		80	567
August	132	258	126,5	88	570
September	130	272		92	586
Oktober	129	290		92	595
November	131	268		96	598
Desember	128	295		86	601
1981					
Januar	131	297		108	612
Februar	134	290		106	624
Mars	132	286		90	627
April	129	257		87	631
Mai	128	277		81	635
Juni	127			86	637
Juli				104	643

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

Tabell 6. Sambandsstatene, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. Mrd.dollar	Detaljoms.- volum ²⁾ Sesongkorr. Mrd.dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1979					
August	152,9	21,08	33,9	6 057	221,1
September	153,9	21,58	34,3	5 971	223,4
Oktober	153,7	21,07	33,5	6 132	225,4
November	153,3	21,75	33,6	6 104	227,5
Desember	153,2	22,29	33,6	6 272	229,9
1980					
Januar	153,4	23,86	34,1	6 500	233,2
Februar	153,0	21,48	33,4	6 454	236,4
Mars	152,1	22,59	32,4	6 543	239,8
April	147,9	22,16	31,5	7 202	242,5
Mai	143,4	19,59	31,0	7 944	244,9
Juni	140,3	19,95	31,4	7 811	247,6
Juli	139,1	21,61	32,1	8 021	247,8
August	140,6	19,37	32,0	7 942	249,4
September	143,4	20,86	32,0	7 800	251,7
Oktober	146,4	20,62	32,1	7 961	253,9
November	149,1	21,85	32,3	7 946	256,2
Desember	150,6	21,67	32,3	7 785	258,4
1981					
Januar	151,1	24,51	32,8	7 847	260,5
Februar	151,0	20,59	33,0	7 754	263,2
Mars	151,7	23,79	33,0	7 764	265,1
April	152,3	22,61	32,2	7 746	266,8
Mai	152,9		31,8	8 171	269,0
Juni	152,2			7 784	271,2
Juli				7 502	

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien.

2) 1967-priser.

Tabell 7. J a p a n , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilig. 1) Sesongkorr. Mrd.yen	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 9				
Juni	132,2	631	1 130	127,9
Juli	133,8	606	1 250	129,0
August	134,2	613	1 220	127,8
September	133,4	724	1 140	129,3
Oktober	136,1	707	1 200	130,9
November	138,0	750	1 210	130,5
Desember	138,2	599	1 120	131,2
1 9 8 0				
Januar	139,7	738	1 050	132,3
Februar	147,2	689	980	133,5
Mars	142,2	620	1 070	134,6
April	144,5	740	1 160	136,8
Mai	142,6	943	1 110	137,9
Juni	141,8	711	1 060	138,4
Juli	141,9	749	1 210	138,7
August	136,3	690	1 190	138,5
September	141,2	708	1 150	140,5
Oktober	142,6	1 035	1 220	140,7
November	140,7	733	1 310	141,0
Desember	143,0	978	1 240	140,3
1 9 8 1				
Januar	144,2	756	1 150	141,9
Februar	145,1	796	1 190	141,9
Mars	143,9	836	1 220	142,7
April	144,6	783	1 350	143,9
Mai	142,3 f		1 340	145,4

1) Verdien av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.
f: Foreløpige tall.

Tabell 8. B r u t t o n a s j o n a l p r o d u k t i u t v a l g t e l a n d

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1976	1977	1978	1979	1980 anslag	1981 prognose	1982 prognose
Danmark	8	1 3/4	1 1/4	3 1/2	-1	0	3
Frankrike	5 1/4	2 3/4	3 1/2	3 1/4	1 1/4	-1/2	1 3/4
Italia	6	2	2 1/2	5	4	-3/4	1 3/4
Japan	5 1/4	5 1/4	5	5 1/2	4 1/4	3 1/2	4
Norge	6 3/4	3 1/2	4 1/2	4 1/2	3 3/4	1/2	2 1/4
Sambandsstatene	5 1/2	5	4 1/2	2 1/2	-1/4	2 1/2	1
Storbritannia	4 1/4	1	3 1/2	1	-1 3/4	-1 1/2	1/4
Sverige	1 1/2	-2 1/2	1 1/2	4	1 1/2	-3/4	1 1/2
Vest-Tyskland	5 1/4	3	3 1/4	4 1/2	1 3/4	-1 1/2	2

K i l d e : OECD.

Tabell 9. Storbritannia - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder pund i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾	2.halvår 1980	1.halvår 1981 ¹⁾	2.halvår 1981 ¹⁾	1.halvår 1982 ¹⁾
Privat konsum	115,7	0,6	-3/4	1/4	-3,5	2	-3	1 1/4
Offentlig konsum	38,2	2,1	3/4	-3/4	2,4	1	-3/4	-1
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	33,7	-2,2	-7 1/2	-2 1/2	-8,1	-9	-4 1/4	-3
Offentlige investeringer ⁴⁾	11,1	-5,6	-8 1/2	-2 1/2	-11,4	-10 1/2	-1 3/4	-2
Private investeringer i boliger	3,3	-14,2	-8 1/2	12 3/4	-27,6	-8 1/2	16 1/2	12 1/2
Private investeringer utenom boliger	19,3	1,8	-7	-5	-3,0	-8 1/4	-8 1/4	-5 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	2,7	-3,0	0	2 1/4	-3,8	1/4	3	2
Eksportoverskott ²⁾	0,0	1,2	1/4	-1 3/4	2,8	1/4	-2 1/2	-1 3/4
Vareeksport	-	1,7	-4 1/2	0	-5,9	-5	-2 1/2	0
Vareimport	-	-4,2	-4 1/2	7 1/2	-16,4	-4	8 1/2	7 1/2
Bruttonasjonalprodukt	191,4	-1,8	-1 1/2	1/4	-5,1	-1/4	-1	1/2
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		6362	9750	-750				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Tabell 10. Vest-Tyskland - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder D.M. i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾	2.halvår 1980	1.halvår 1981 ¹⁾	2.halvår 1981 ¹⁾	1.halvår 1982 ¹⁾
Privat konsum	766,4	1,5	-3/4	3/4	0,0	-3/4	-1 1/2	1
Offentlig konsum	278,6	2,4	3/4	2	0,3	1/2	2 1/4	2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	314,4	3,7	-5	-1 1/2	-1,4	-5 1/2	-7 1/4	-1/2
Offentlige investeringer ⁴⁾	46,1	3,3	-5 1/4	-2 1/4	-10,1	-3 3/4	-2 3/4	-2 1/4
Private investeringer i boliger	89,4	3,4	-8	-4 1/2	-5,2	-9 1/2	-8	-4 3/4
Private investeringer utenom boliger	178,9	4,0	-3 3/4	0	2,3	-4 1/2	-8	1 3/4
Lagerinvesteringer ²⁾	28,7	-0,3	-1 1/4	0	-1,4	-1 1/2	-1 1/4	1/4
Eksportoverskott ²⁾	12,4	0,0	1 1/4	1 1/2	-1,2	2 1/4	1 3/4	1 1/2
Vareeksport	-	3,9	2	10 3/4	-10,2	5 1/2	8	11 1/2
Vareimport	-	2,1	-3	2 3/4	-9,3	-3/4	-3/4	3 1/4
Bruttonasjonalprodukt	1 400,4	1,8	-1 1/2	2	-2,8	-3/4	-1 1/2	2 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-15988	-17000	-5250				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Eksklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Tabell 11. Frankrike - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder franc i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾	2.halvår 1980	1.halvår 1981 ¹⁾	2.halvår 1981 ¹⁾	1.halvår 1982 ¹⁾
Privat konsum	1516,9	1,7	1	1 1/4	0,8	1	1	1 1/4
Offentlig konsum	368,7	2,8	3	2 1/2	2,9	3	2 3/4	2 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	521,2	0,8	-3	3/4	-3,4	-3 1/2	-1 1/2	1 1/2
Offentlige investeringer ⁴⁾	131,5	2,8	2 1/4	3	1,7	2	3	3
Private investeringer i boliger	172,1	-3,5	-5 1/2	0	-9,8	-5	-2	1/2
Private investeringer utenom boliger	217,6	3,0	-4 1/2	0	-1,5	-6	-4	1
Lagerinvesteringer ²⁾	37,2	0,1	-1 1/4	0	-0,6	-2	-1	1/4
Eksportoverskott ²⁾	-4,5	-0,5	1/2	1/2	0,0	1	1/2	1/2
Vareeksport	-	1,5	2 1/2	6	-2,9	4	4 1/2	6 1/4
Vareimport	-	5,3	-3	2	-1,1	-5 1/2	1/2	1 3/4
Bruttonasjonalprodukt	2439,4	1,3	- 1/2	1 3/4	-0,4	- 3/4	1/4	2
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-7832	-6250	-3250				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i offentlige foretak, eksklusive boliger.

Tabell 12. Italia - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder lire i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾	2.halvår 1980	1.halvår 1981 ¹⁾	2.halvår 1981 ¹⁾	1.halvår 1982 ¹⁾
Privat konsum	163,9	4,9	1/2	1 1/2	1,1	0	1/2	1 1/2
Offentlig konsum	44,7	2,0	2 1/4	2 1/4	2,6	2 1/4	2 1/4	2 1/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	50,9	10,0	-2 3/4	-1 1/2	0,6	-2 1/4	-6 1/2	-1 1/4
Offentlige investeringer ⁴⁾	13,6	9,1	2	3	..	..	..	..
Private investeringer i boliger	12,5	6,6	0	1	1,0	0	-1	1 1/2
Private investeringer utenom boliger	24,8	11,9	-6 1/4	-5 1/2	..	..	..	..
Lagerinvesteringer ²⁾	6,5	1,9	-2	1/4	-4,2	-2	0	1/2
Eksportoverskott ²⁾	3,6	-2,9	1	1/2	-1,4	2 1/2	1	3/4
Vareeksport	-	-7,5	- 1/2	6 1/2	-13,0	3	6 1/2	6 1/2
Vareimport	-	3,9	-5 1/2	2 1/2	-7,5	-7	- 1/2	3
Bruttonasjonalprodukt	269,7	4,0	- 3/4	1 3/4	-4,3	1/4	1/2	2
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-9910	-10250	-3500				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

- Tall ikke oppgitt.

Tabell 13. S v e r i g e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder sv.kr i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år		
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾
Privat konsum	239,6	-0,1	-1	1
Offentlig konsum	132,5	2,9	2	1 3/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	89,0	1,7	-3 1/2	0
Lagerinvesteringer ²⁾	1,9	1,4	-1	1/2
Eksportoverskott ²⁾	-5,3	-1,0	1	0
Vareeksport	-	-3	- 1/2	5
Vareimport	-	-2	-5	3 1/2
Bruttonasjonalprodukt	457,7	1,4	- 3/4	1 1/2
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-5200	-4500	-4500

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 14. S a m b a n d s s t a t e n e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder dollar i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år				Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾	2.halvår 1980	1.halvår 1981 ¹⁾	2.halvår 1981 ¹⁾	1.halvår 1982 ¹⁾	
Privat konsum	1509,8	0,5	3 1/4	2 1/4	1,6	4	4	1/2	
Offentlige kjøp av varer og tjenester	476,4	2,9	1/2	1/2	-1,4	2 3/4	-1 3/4	1 3/4	
Private bruttoinvesteringer i fast realkapital	369,0	-7,1	3/4	-1 1/2	-5,0	8	-7	-1 1/4	
Private investeringer i boliger	114,1	-18,6	-4 1/2	-9	-4,1	9 1/4	-28 3/4	-7 1/4	
Private investeringer utenom boliger	254,9	-3,0	2 1/4	3/4	-5,3	7 1/2	0	1/4	
Lagerinvesteringer ²⁾	18,2	-0,9	1/2	0	-0,8	1	1/2	0	
Eksportoverskott ²⁾	-4,6	1,0	- 1/4	- 1/2	0,3	0	-1	0	
Vareeksport	-	7,9	1 1/2	-1	-3,0	4 3/4	- 1/2	- 3/4	
Vareimport	-	-7,1	1 3/4	6	-16,6	10 1/4	6	5	
Bruttonasjonalprodukt	2368,8	-0,2	2 1/2	1	-0,5	5	1/2	1/2	
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		118	4500	-5500					

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 15. J a p a n - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder yen i 1979	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1980	1981 ¹⁾	1982 ¹⁾	2.halvår 1980	1.halvår 1981 ¹⁾	2.halvår 1981 ¹⁾	1.halvår 1982 ¹⁾
Privat konsum	127,3	1,3	2 3/4	4	0,4	3	4	3 3/4
Offentlig konsum	21,5	2,0	1	1/2	0,5	1 1/2	1/4	3/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	70,1	0,0	3	2 3/4	3,9	4	1/2	3 1/4
Offentlige investeringer ⁴⁾	21,9	-4,5	4 1/4	-3	15,1	7	-10	- 3/4
Private investeringer i boliger	15,2	-9,1	-2 3/4	3 1/2	-14,4	- 1/2	6	2 1/2
Private investeringer utenom boliger	33,0	6,5	4 1/4	5 3/4	5,2	3 1/2	5	5 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	2,1	-0,3	- 1/4	1/2	-1,5	0	1/2	1/4
Eksportoverskott ²⁾	-1,7	3,6	1 1/4	1/2	3,5	1/2	1/4	1/2
Vareeksport	-	18,4	8 1/4	5 1/2	12,1	8 1/2	3 1/2	4 1/2
Vareimport	-	-6,1	1	4 3/4	-5,8	2 1/2	4 3/4	4 1/2
Bruttonasjonalprodukt	219,3	4,2	3 1/2	4	3,5	3 1/2	3	4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-10832	0	-750				

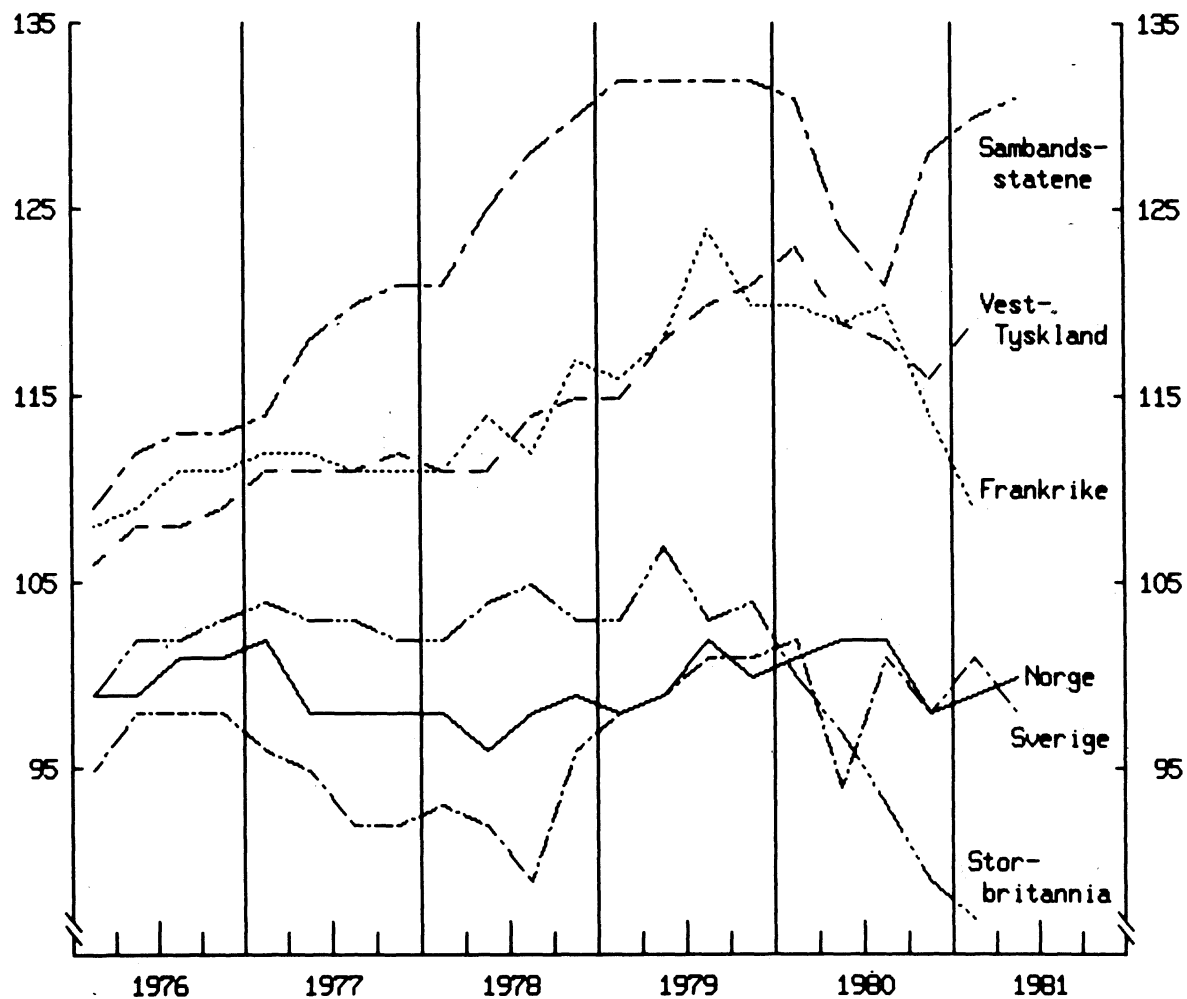
1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Industriproduksjon uten bergverksdrift og kraftforsyning i utvalgte land.
Sesongkorrigert. 1975=100.
Beregnet på grunnlag av OECD Main Economic Indicators.

I Norge ser konjunkturtendensene noe lysere ut enn da forrige konjunkturoversikt ble skrevet i juni. Den tradisjonelle vareeksporten har i de siste måneder vist pene tall. Men den underliggende konjunkturrelle veksten i utenlandsetterspørselen etter norske varer er trolig forholdsvis moderat og sannsynligvis langt svakere enn den kraftige økningen i den tradisjonelle vareeksporten (sesongkorrigert) fra 1. til 2. kvartal i år på hele 6,7 prosent gir inntrykk av. Det er sannsynlig at oppgangen fra 1. til 2. kvartal for en del kan ha hatt tilfeldige årsaker. Konjunkturutviklingen hos våre viktigste handelspartnere er ennå ikke slik at den skulle tilsi noen kraftig vekst i utenlandsetterspørselen etter norske varer. Det kan ta noe tid før industriproduksjonen i Vest-Europa tar til å øke, og en oppgang, når den kommer, ventes ikke å bli sterk. Dette utelukker likevel ikke at eksporten av tradisjonelle varer kan være i konjunkturoppgang. Normalt slår vår tradisjonelle vareeksport om i oppgang en god tid før konjunkturomslaget i industriproduksjonen hos våre viktigste handelspartnere. Det er verdt å merke at produksjonen av eksportvarer den siste tiden har vist tegn til å ta seg noe opp. - Volumet av investeringene i industri er i nedgang etter Statistisk Sentralbyrås siste investeringsundersøkelse å dømme. Men ordrestatistikken for 2. kvartal viser at investeringsetterspørselen fra hjemmemarkedet etter verkstedsprodukter uten skip og oljeplattformer m.v. holder seg godt oppe. Til dels gjenspeiler dette ringvirkninger av utbyggingen av oljevirkomheten, men tilfeldige forhold kan også ha spilt inn. Tendensen i investeringsvareproduksjonen er noe uklar. Trolig endrer produksjonen av investeringsvarer seg lite. - Også konsumetterspørselen etter varer og konsumvareproduksjonen endrer seg forholdsvis lite. Det er således ennå ingen klare tegn til at inntektsoppgjøret i vår har stimulert til økt konsumetterspørsel etter varer. - For samlet industriproduksjon viser produksjonsindeksen liten endring når en ser bort fra normale sesongvariasjoner og tilfeldige utslag. Men ordretilgangen og utviklingen i den tradisjonelle vareeksporten tyder på at norsk industri vil motta vekstimpulser gjennom utenlandsetterspørselen og utbyggingen i Nordsjøen i tiden framover. Etter Statistisk Sentralbyrås siste konjunkturbarometerundersøkelse i 2. kvartal i år var industriens ledere noe mindre pessimistiske enn i 1. kvartal. I gjennomsnitt ventet bedriftslederne liten endring i produksjonen fra 2. til 3. kvartal, mens et lite flertall av industriens ledere ventet forverring i de generelle utsiktene for foretaket og nedgang i sysselsettingen. - Arbeidsmarkedet sett under ett blir stadig mindre stramt når en ser bort fra normale sesongsvingninger og tilfeldige utslag. Tallet på arbeidsløse er fortsatt i oppgang. - Prisstigningen har vært svært kraftig i år fram til og med juli. For den nærmeste tid framover vil utviklingen i prisene i sterk grad avhenge av hvor effektiv prisstoppen f.o.m. 3. august blir. Bedring i den tradisjonelle varehandelen (vareeksport uten skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass minus vareimport uten skip og oljeplattformer) bidrar nå til økning i det samlede eksportoverskott for varer. Driftsregnskapet overfor utlandet for de fem første månedene av året viste et overskott på 5,9 milliarder kroner mot 3,6 milliarder kroner i tilsvarende periode i fjor.

I n d u s t r i p r o d u k s j o n e n passerte en konjunkturtopp i fjor sommer og var i nedgang utover høsten. Det siste halve året har den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen vist tildels betydelige svingninger med svært lave verdier i desember og juni og høy verdi i mai. Utslagene er trolig tilfeldige. Den underliggende konjunkturrelle tendensen i indeksen viser at industriproduksjonen har endret seg forholdsvis lite siste halvår.

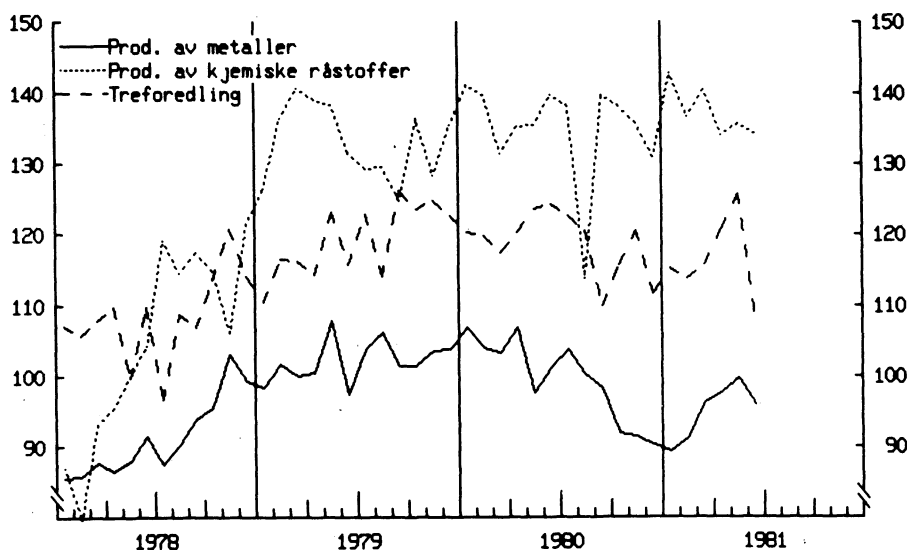
Konjunkturutviklingen i samlet industriproduksjon gjenspeiler i første rekke utviklingen i den konjunkturfølsomme eksportvareproduksjonen som igjen via volumet av den tradisjonelle vareeksporten følger den internasjonale konjunkturutviklingen. Ved konjunkturomslaget ute i fjor slo eksportvareproduksjonen om i konjunkturedgang i 1. kvartal, det vil si noe før omslaget nedover i industriproduksjonen i Vest-Europa som kom tidlig i 2. kvartal (figur s. 1). I startfasen av nedgangen avtok produksjonen av eksportvarer bare svakt eller endret seg lite. Trolig produserte en rekke eksportvarebedrifter for lager (figur 6.1). Men gjennom 2. halvår ble nedgangen i eksportvareproduksjonen kraftig. Fra 2. til 4. kvartal gikk den sesongkorrigerte indeksen for produksjon av eksportvarer innen bergverksdrift, industri og kraftforsyning uten oljeutvinning ned med hele 5 prosent.

Vi er nå i en konjunktursituasjon hvor eksportvarelagrene er forholdsvis høye og konjunktursvikten ute er i ferd med å ebbe ut. OECD regner i sine seneste prognoser med mulighet for et

konjunkturomslag oppover i Vest-Europa i siste halvdel av 1981, men antar samtidig at oppgangen vil bli svak. EF-kommisjonen offentliggjorde i juli en økonomisk oversikt hvor de bl.a. gir uttrykk for at industriproduksjonen i EF-området trolig nådde bunnpunktet en gang i løpet av de første månedene i år. Normalt vil norsk eksportvareproduksjon - som for en stor del går til lager ute - slå om i oppgang før industriproduksjonen hos våre viktigste eksportavtakere. Men oppgangen i startfasen kan bli svak som følge av nedbygging av lagre hjemme. Eksportvareproduksjonen viste tegn til å ta seg noe opp i løpet av første halvår, men det er ennå for tidlig å si om utviklingen gjennom 1. halvår innevarsler noe varig omslag oppover i eksportvareproduksjonen. Utviklingen i volumet av den tradisjonelle vareeksporten tyder på at utenlandsetterspørselen nå gir vekstimpulser til eksportbedriftene. Fra 1. til 2. kvartal gikk eksportvareproduksjonen opp med 2,1 prosent.

Som det framgår av figur 1 var det i første rekke økt produksjon av metaller som bidro til denne utviklingen. I treforedling var produksjonen siste halvår noe sprekere enn i 2. halvår i fjor, mens produksjonen av kjemiske råstoffer i samme tidsrom endret seg lite eller viste en noe svakere undertone. Figur 1 kan også nyttes til å sammenlikne produksjonsutviklingen i de tre nevnte næringsgruppene med utviklingen i den samlede eksportvareproduksjonen (figur 1.2) f.o.m. 1978. Bl.a. går det fram av figur 1 at metallvareproduksjonen slo tidlig og forholdsvis kraftig om i nedgang ved siste konjunkturomslag nedover i eksportvareproduksjonen.

Figur 1. PRODUKSJONSINDEKS FOR UTVALGTE EKSPORTNÆRINGER
Sesongkorrigert 1975=100

Investeringsvareproduksjonen var i likhet med samlet industriproduksjon i nedgang gjennom 2. halvår i fjor og har endret seg lite hittil i år. De siste 2 årene har den sesongkorrigerte indeksen for produksjon av investeringsvarer svingt tildels betydelig. Utslagene er trolig tilfeldige, bl.a. som følge av investeringer i Nordsjøen. Den konjunkturrelle tendensen i investeringsvareproduksjonen er i øyeblikket noe uklart.

Konsumvareproduksjonen økte med 1,6 prosent (sesongkorrigert) fra 2. halvår i fjor til 1. halvår i år etter å ha gått ned med 1,8 prosent (sesongkorrigert) fra 1. til 2. halvår i fjor. Konsumvareproduksjonen endrer seg nå trolig lite eller er i svak oppgang.

A r b e i d s m a r k e d e t har siden forsommeren i fjor blitt klart mindre stramt etter Arbeidsdirektoratets stramhetsindikator¹⁾ å dømme. Fra juni i fjor til juni i år gikk indikatoren ned 10 prosentpoeng til 42. Det er i første rekke økningen i tallet på arbeidsløse som har bidratt til denne utviklingen. Rundt årsskiftet 1979/80 (figur 2.1) passerte arbeidsløsheten et bunnpunkt og har siden vært i oppgang. Ved utgangen av juli var det registrert 24 900 helt arbeidsløse ved arbeidskontorene (ukorrigert for sesongsvingninger), dvs. 7 500 flere enn ett år tidligere. Oppgangen i arbeidsløshetstallet skjedde trass i at myndighetenes arbeidskrafttiltak har vært mer omfattende i år enn i fjor. I første halvår i år var gjennomsnittlig 2 100 personer fler sysselsatt ved arbeidsmarkedstiltak under Arbeidsdirektoratets virkeområde enn i samme periode i fjor. Arbeidsløshetsprosenten var ved utgangen av juli 1,5, mot 1,0 ett år tidligere. - Det sesongkorrigerte tallet på ledige plasser registrert ved arbeidskontorene passerte en topp i 4. kvartal i fjor og har siden vært i svak nedgang. Ukorrigeret for sesongsvingninger (men korrigert for virkningene av utvidet meldeplikt) var 6 400 arbeidsplasser registrert som ledige ved utgangen av juli, mot 7 700 ett år tidligere.

Etter Statistisk Sentralbyrås siste arbeidskraftundersøkelse (uken 18.-24. mai) var tallet på arbeidssøkere uten arbeidsinntekt²⁾ 39 000 i 2. kvartal 1981 mot 29 000 i 2. kvartal 1980. Oppgangen i tallet på arbeidssøkere var størst for kvinner. I alt 22 000 kvinner, eller 2,7 prosent av den kvinnelige arbeidsstyrken, var arbeidssøkere i 2. kvartal 1981. Tilsvarende tall for menn var 17 000 og 1,5. Blant personer under 25 år utgjorde arbeidssøkerne 6,4 prosent av arbeidsstyrken i 2. kvartal 1981 mot 5,5 prosent ett år tidligere. - Tallet på sysselsatte gikk etter arbeidskraftundersøkelsen opp med 19 000 eller 1,0 prosent fra 2. kvartal 1980 til 2. kvartal 1981. Innen industri økte sysselsettingen forholdsvis sterkest i treforedling og grafisk produksjon og gikk kraftigst ned i produksjon av metaller. Sett under ett endret industrisysselsettingen seg lite. For de øvrige næringene økte sysselsettingen relativt sterkt i bergverksdrift (inklusive oljeutvinning) og kraftforsyning, mens sysselsettingen i eiendomsdrift og personlig tjenesteyting gikk kraftig ned. I resten av økonomien endret sysselsettingen seg forholdsvis lite fra 2. kvartal i fjor til 2. kvartal i år.

Hovedinntrykket av Statistisk Sentralbyrås o r d r e s t a t i s t i k k for 2. kvartal - som ble offentliggjort umiddelbart før denne publikasjonen gikk i trykken - er at ordretilgangen gjennomgående utvikler seg forholdsvis gunstig. Hovedårsaken til dette er utvilsomt at utbyggingen av oljevirkksomheten slår sterkt ut i ordretilgangen til verkstedindustrien. Den svært sterke stigningen i ordretilgangen fra hjemmemarkedet for metaller og verkstedindustri sett under ett (figur 3.1) må ses på denne bakgrunn. Men også etterspørselen fra hjemmemarkedet for verkstedprodukter uten skip og oljeplattformer m.v. og for metaller viser oppgang (henholdsvis figur 3.2 og figur 3.3). Til dels gjenspeiler dette trolig ringvirkninger av utbyggingen av oljevirkksomheten, men tilfeldige forhold kan også ha spilt inn.

Ordretilgangen fra utlandet utvikler seg også forholdsvis gunstig, men langt svakere enn ordretilgangen fra hjemmemarkedet. For konjunkturfølsomme varer som metaller viser ordretilgangen fra utlandet (målt i verdi) liten endring eller svak oppgang gjennom første halvår i år (figur 3.3). Men prisene på de utenlandsetterspurte norske metallvarene har trolig endret seg lite eller gått ned gjennom første halvår etter eksportprisindeksene for metaller å dømme. Fra 2. kvartal i fjor til 2. kvartal i år gikk eksportprisene på jern og stål ned med 5,1 prosent og eksportprisene på øvrige metaller sett under ett med 1,7 prosent. I volum har indeksen for ordretilgang fra utlandet for metaller trolig vist oppgang gjennom første halvår i år. For verkstedprodukter utenom transportmidler og oljeplattformer m.v. har ordretilgangen fra utlandet (målt i verdi) svingt betydelig det siste året når en ser bort fra normale sesongsvingninger og tilfeldige utslag (figur 3.2). Den underliggende konjunkturrelle tendensen er noe uklar. Alt i alt er ordretilgangen fra utlandet for metaller

1) Antall ledige plasser registrert ved arbeidskontorene i løpet av måneden (inklusive beholdning ved månedens begynnelse) i prosent av det tilsvarende antall arbeidssøkere.

2) "Arbeidssøkere uten arbeidsinntekt" omfatter personer som ikke utførte - eller var midlertidig fraværende fra - inntektsgivende arbeid i undersøkelsesuken, men som ved å kontakte den offentlige arbeidsformidlingen, annonsere selv, svare på annonser o.l. forsøkte å skaffe seg inntektsgivende arbeid. Tallene for denne gruppen må ikke forveksles med Arbeidsdirektoratets tall for registrerte arbeidsløse.

og verkstedprodukter (medregnet transportmidler og oljeplattformer) trolig i moderat oppgang (figur 3.1). Samlet ordretilgang for kjemiske råvarer (figur 3.4) endrer seg trolig forholdsvis lite eller er i moderat oppgang.

For de konsumvarer som ordrestatistikken dekker (tekstilvarer og klær og skotøy, figur 3.4) viser de sesongkorrigerte tallene forholdsvis betydelige og trolig i stor utstrekning tilfeldige svingninger fra kvartal til kvartal det siste året. Den underliggende tendensen er noe uklar, men viser trolig at ordretilgangen for konsumvarer endrer seg forholdsvis lite eller øker svakt.

Den private konsumentterspørselen er nå trolig bare i svak oppgang. Varekonsumet - som utgjør om lag 2/3 av det samlede private konsumet - endrer seg lite etter detaljomsetningsvolumet¹⁾ å dømme (figur 7.1). For vurdering av utviklingen i tjenestekonsumet gir korttidsstatistikken få holdepunkter, men tjenestekonsumet er forholdsvis lite konjunkturfølsomt. Det består av en rekke stabile konsumgoder hvorav boligjenestene utgjør om lag 1/3. Tjenestekonsumet er trolig i oppgang.

Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15. juli 1981 var 14,2 prosent høyere enn ett år tidligere. I gjennomsnitt for de syv første månedene i år var indeksen 14,3 prosent høyere enn i tilsvarende periode i 1980.

Den kraftige prisstigningen hittil i år - hele 9,8 prosent fra desember i fjor til juli i år - er et resultat av en rekke sammenfallende faktorer. Blant disse spiller trolig forventningene til prisstigning, skapt av den kraftige økningen i prisene gjennom 1980, og resultatene av inntektsoppgjørene i fjor og i år en vesentlig rolle. Også administrative tiltak har i sterk grad bidratt til prisstigningen i år, først og fremst avgiftsforhøyelsene og subsidiereduksjonene samt opphevelse av pris- og avansestoppen fra siste årsskifte. Nå i juli ga høyere priser på landbruksvarer i henhold til jordbruksavtalen konsumprisindeksen et nytt opp oppover (figur 8.1). Prisindekstallet for konsumgruppen matvarer steg med hele 5,2 prosent fra juni til juli i år, vesentlig som følge av stigning i prisene på mjølk, ost, kjøtt, kjøttvarer og flesk. I den totale konsumprisindeksen utgjør det mer enn 2/3 av økningen på 1,4 prosent fra juni til juli i år.

I tillegg til disse mer innenlands bestemte årsaker til prisstigning virker prisstigningsimpulser fra utlandet trolig fortsatt i betydelig grad inn på prisøkningen her hjemme. Men impulsene utenfra har betydd mindre for norsk prisstigning i år enn i fjor. Utviklingen i konsumprisindeksen sammenliknet med utviklingen i importprisindeksen for tradisjonelle varer (regnet uten skip og oljeplattformer) indikerer dette i grove trekk. Fra 1979 til 1980 økte importprisene med 12,9 prosent, mens prisstigningen på konsumvarer var 10,9 prosent. I første halvdel av inneværende år var utviklingen en annen; sammenliknet med samme periode i fjor var importprisene da 1,0 prosent høyere og konsumprisene 14,4 prosent høyere. Ved vurdering av sammenlikningene i priser må en bl.a. ta i betraktning at det tar noe tid før en prisøkning på importvarer slår ut i prisstigning innenlands.

I tiden fram til årsskiftet 1981/82 vil prisstoppen f.o.m. 3. august i år sammen med det økonomiske opplegget forøvrig trolig bremse prisstigningen kraftig sammenliknet med hittil i år. Men fortsatt vil norsk økonomi bli utsatt for prisstigningsimpulser.

Bortsett fra sesongvariasjoner og tilfeldige svingninger fra måned til måned endret verdien av den tradisjonelle vareeksporten (regnet uten skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass) seg bare lite gjennom 1980 og de første månedene av 1981. Men i de siste fire månedene fram t.o.m. juli viste verdien av den tradisjonelle vareeksporten tegn til å ta seg noe opp (figur 9.1). I tremånedersperioden mai-juli var eksportverdien av tradisjonelle varer etter sesongkorrigerte oppgaver 3,9 prosent høyere enn i foregående tremånedersperiode.

Prisstigningen for tradisjonelle eksportvarer viser fortsatt tendens til å bli svakere (figur 9.3). I 2. kvartal i år var prisindeksen for den tradisjonelle vareeksporten 5,3 prosent høyere enn i 2. kvartal 1980, mot 16,2 prosent høyere i tilsvarende periode ett år tidligere.

1) Detaljomsetningsindeksen er nå lagt om med 1979 som basisår. Under omleggingen ble feil ved beregningsopplegget oppdaget. Feilen har gitt store utslag i indeksen for de siste par år. Det er derfor beregnet nye indekstall for 1979, 1980 og januar-mars 1981. Etter de nye beregningene viser indeksen for detaljomsetningsverdien 5 prosent sterkere stigning fra 1978 til 1979 enn de tidligere publiserte tall. Endringstallene var henholdsvis 9 prosent og 4 prosent. Fra 1979 til 1980 var de tilsvarende endringene 13 og 9 prosent, og for perioden januar-mars 1980 og 1981 var tallene 13 og 12 prosent.

Volumet av den tradisjonelle vareeksporten (sesongkorrigert) passerte trolig en konjunkturbunn i 3. kvartal i fjor og tok seg svakt opp det neste halve året. Men fra 1. til 2. kvartal i år økte eksportvolumet av tradisjonelle varer med hele 6,7 prosent (figur 9.2). Den kraftige oppgangen skyldes i første rekke en økning i eksporten av matvarer og ikke-spiselige råvarer unntatt brensel på om lag 17½ prosent etter sesongkorrigerte tall. Eksporten av maskiner og transportmidler utenom skip og oljeplattformer økte med om lag 7 prosent (sesongkorrigert), mens eksporten av bearbeidde varer gikk opp med om lag 5½ prosent (sesongkorrigert). Blant de bearbeidde varene økte eksporten av uedle metaller unntatt jern- og stål kraftig (12 prosent, sesongkorrigert), men også eksporten av treforedlingsprodukter og jern og stål økte (henholdsvis 4 prosent og 3 prosent, sesongkorrigert). Eksporten av kjemikalier endret seg lite fra 1. til 2. kvartal etter sesongkorrigerte oppgaver for eksportvolumindeksene for forskjellige varegrupper.

Opplysningene fra eksportstatistikken bærer bud om at den tradisjonelle vareeksporten er i oppgang. Men den underliggende konjunktuelle veksttakten er trolig svakere enn hva den sesongkorrigerte indeksen for den tradisjonelle vareeksporten viser fra 1. til 2. kvartal.

Tidligere erfaringer tilsier også at vareeksporten kan være i oppgang nå. I perioden 1955-1975 startet oppgangen i den tradisjonelle vareeksporten i gjennomsnitt om lag 3 kvartaler før oppgangen i industriproduksjonen i Vest-Europa. Det er nå tegn til at konjunkturedgangen i samlet industriproduksjon i Vest-Europa er i ferd med å ebbe ut (se foran).

Verdien av samlet vareeksport (medregnet skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass) økte med 4,6 milliarder kroner eller 10 prosent fra januar-juni 1980 til januar-juni i år (se tabellen nedenfor). En del av økningen skyldes eksport for til sammen 0,7 milliarder kroner av to oljeplattformer i juni i år. Storparten av økningen skyldes en sterk oppgang (1,8 milliarder kroner) i eksporten av naturgass. Økt eksport av råolje og økt skipseksport bidro med henholdsvis 0,8 og 0,3 milliarder kroner. Den tradisjonelle vareeksporten økte med 1,0 milliarder kroner.

Verdien av vareeksporten i januar-juni

	1980 Milliarder kroner	1981 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareeksport ¹⁾	23,8	24,8	+ 1,0	+ 4
Eksport av råolje	14,8	15,6	+ 0,8	+ 5
Eksport av naturgass	6,2	8,0	+ 1,8	+ 29
Eksport av oljeplattformer m.v.	0,0	0,8	+ 0,7	-
Eksport av skip	1,8	2,0	+ 0,3	+ 15
Vareeksport i alt	46,6	51,2	+ 4,6	+ 10

1) Vareeksport utenom eksport av skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass.

Den sesongkorrigerte verdien av den tradisjonelle v a r e i m p o r t e n (regnet uten skip og oljeplattformer) endret seg lite gjennom 1980 og 1. kvartal i år, men gikk senere noe ned fram til juli. I tremånedersperioden mai-juli var den sesongkorrigerte importverdien av tradisjonelle varer 3,9 prosent lavere enn i foregående tremånedersperiode. Det var i vesentlig grad redusert import av olje som bidro til nedgangen. For enkelte varegrupper - særlig kjemikalier og en del bearbeidde produkter, bl.a. jern og stål - økte importverdien.

Prisene på tradisjonelle importvarer sett under ett har endret seg lite det siste året etter den kraftige oppgangen gjennom 1979 og første halvår 1980 (figur 9.3). I 2. kvartal i år var prisene på de tradisjonelle importvarene 2,9 prosent lavere enn ett år tidligere. Nedgangen skyldes lavere priser på olje. For de fleste varegruppene økte prisene. Sterkest økte prisene på matvarer og dyre- og plantefett m.v. - hele 11-12 prosent fra 2. kvartal i fjor til 2. kvartal i år.

Volumet av vareimporten (utenom skip og oljeplattformer) passerte en topp i første kvartal i fjor etter sesongkorrigerte tall. Senere har importvolumet vært i stagnasjon eller svak nedgang når en ser bort fra normale sesongvariasjoner og tildels sterke tilfeldige svingninger. Svikten i

importen gjenspeiler trolig den svake utviklingen i varekonsumet (se foran) og nedgangen i den tradisjonelle eksporten i fjor. Som det framgår av figur 9.2 slår importvolumet om i oppgang eller nedgang betydelig senere enn eksportvolumet - normalt om lag vel 4 kvartaler senere.

Utviklingen i samlet importverdi fra januar-juni 1980 til januar-juni 1981 går fram av tabellen nedenfor.

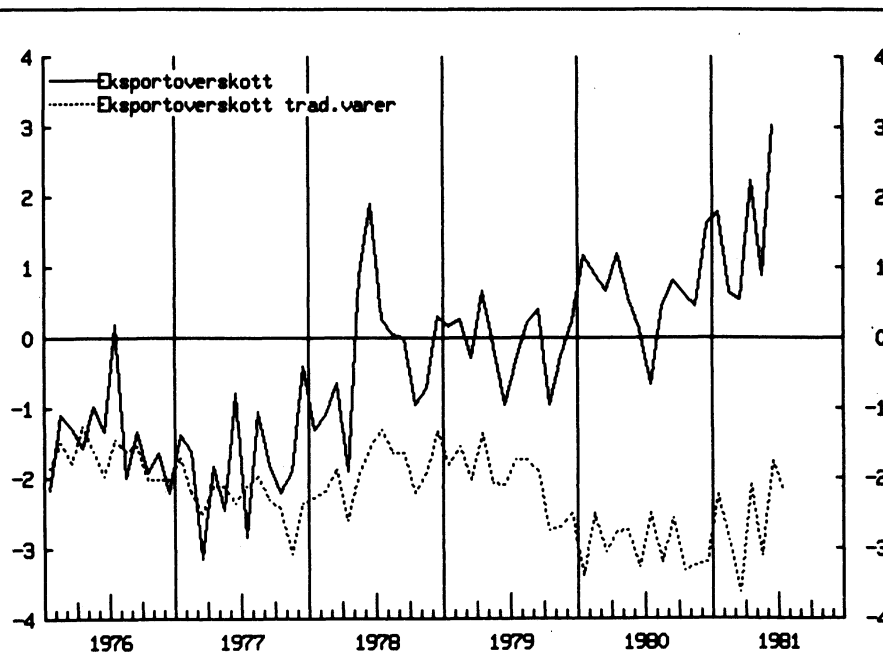
Verdien av vareimporten i januar-juni

	1980 Milliarder kroner	1981 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareimport ¹⁾	41,1	40,4	- 0,6	- 2
Import av oljeplattformer m.v.	0,3	0,5	+ 0,2	+ 52
Import av skip	0,5	1,1	+ 0,6	+121
Vareimport i alt	41,9	42,0	+ 0,1	+ 0

1) Vareimport utenom import av skip og oljeplattformer m.v.

Eksportoverskottet av varer endret seg lite gjennom 1979 og fram til halvårsskiftet 1980 når en ser bort fra sesongsvingninger og tilfeldige utslag (figur 2). I det siste året fram til juni (som er siste måned med totaltall fra utenrikshandelsstatistikken) har eksportoverskottet vært i oppgang. Bedringen i varebalansen med utlandet den siste tida skyldes i første rekke bedring i den tradisjonelle varehandelen (vareeksport uten skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass minus vareimport uten skip og oljeplattformer). Eksportoverskottet for den tradisjonelle varehandelen (figur 2) tok til å bli mindre negativt rundt siste årsskifte etter å ha endret seg lite gjennom 1980. Utviklingen i det tradisjonelle eksportoverskottet er typisk for den konjunkturfase vi er inne i nå - en fase som har mange trekk til felles med perioden i begynnelsen av 1978. Den tradisjonelle eksportverdien av varer synes å være i startfasen av en oppgang, mens den tradisjonelle importverdien av varer endrer seg lite eller avtar svakt. Under disse forhold kan en antakelig vente at den tradisjonelle varebalansen vil bedre seg noe ut resten av året, men bedringen vil muligens bli noe mindre kraftig enn hittil i år. Fra januar-juni 1980 til januar-juni 1981 bedret den tradisjonelle varebalansen seg med 1,7 milliarder kroner, mens den samlede varebalansen økte med 4,5 milliarder kroner til et overskott på i alt 9,2 milliarder kroner. Regnet uten skip i juli var eksportoverskottet i perioden januar-juli i år hele 11,0 milliarder kroner.

Figur 2. UTENRIKSHANDEL
Milliarder kr.

D r i f t s r e g n s k a p e t overfor utlandet for januar-mai 1981 viste et overskott på 5,9 milliarder kroner mot et overskott på 3,6 milliarder kroner i tilsvarende periode i fjor. Etter utviklingen i varehandelen med utlandet å dømme blir driftsoverskottet for perioden januar-juli betydelig høyere enn for perioden januar-mai i år.

TABELLVEDLEGG FOR NORGE

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i sesongkorrigert indeks fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1980/81			
	Juli-sept.	Okt.-des.	Jan.-mars	April-juni
Bergverksdrift ¹⁾ , industri og kraftforsyning	-1,8	-2,3	2,7	0,8
Bergverksdrift ¹⁾	-1,1	-10,1	9,4	1,5
Industri	-0,5	-3,5	1,2	0,3
Kraftforsyning	-4,0	5,2	8,1	1,1
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	-0,6	-4,5	1,4	2,1
Konsum	-1,6	-0,3	1,3	0,9
Investering	0,4	-4,0	1,0	0,9
Vareinnsats i bygg og anlegg	-4,9	-1,8	0,6	2,2
Vareinnsats ellers	-1,6	-1,3	2,5	1,2

1) Utenom utvinning av olje og naturgass.

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i ukorrigert indeks fra samme periode året før. Prosent

	Jan.-mars	April-juni
Industri i alt	-1,7	-2,4
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	-0,3	1,5
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	-3,9	-4,7
Trevarer	-2,1	-8,1
Treforedling	-3,4	-3,8
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	-0,8	-1,3
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	-1,9	-3,6
Mineralske produkter	-7,4	-7,1
Jern, stål og ferrolegeringer	-16,3	-6,3
Ikke-jernholdige metaller	-3,4	-0,7
Metallvarer	4,5	-0,5
Maskiner	4,4	1,0
Elektriske apparater og materiell	-0,3	0,0
Transportmidler	0,1	-1,6
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	-3,1	1,5
Industriproduksjon ellers	-17,5	-12,2

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1980					1981				
	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Mars	April	Mai	Juni	Juli
I alt	23,2	20,5	16,5	15,9	17,4	30,1	28,4	23,1	22,6	24,9
Herav industri, bygge- og anleggsvirksomhet	9,3	8,0	6,2	5,4	5,8	13,1	12,5	9,4	8,2	..

Tabell 4. Arbeidsmarkedet. Endring i sesongkorrigerte tall fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1980/81			
	Aug.-okt.	Nov.-jan.	Feb.-april	Mai-juli
Arbeidsløshet	10,9	7,6	5,6	5,0
Ledige plasser	8,4	-0,7	-6,9	-8,5

Tabell 5. Detaljomsetning

	1980/81			
	Juli-sept.	Okt.-des.	Jan.-mars	April-juni
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode .	1,0	2,1	-1,3	-0,0
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	13,2	13,0	12,8	16,7
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	13,8	18,5	11,7	18,9
Møbler og innbo	7,4	6,2	16,4	16,0
Bekledning og tekstilvarer	14,4	11,1	8,3	10,1
Motorkjøretøyer og bensin	15,1	13,2	16,9	19,8

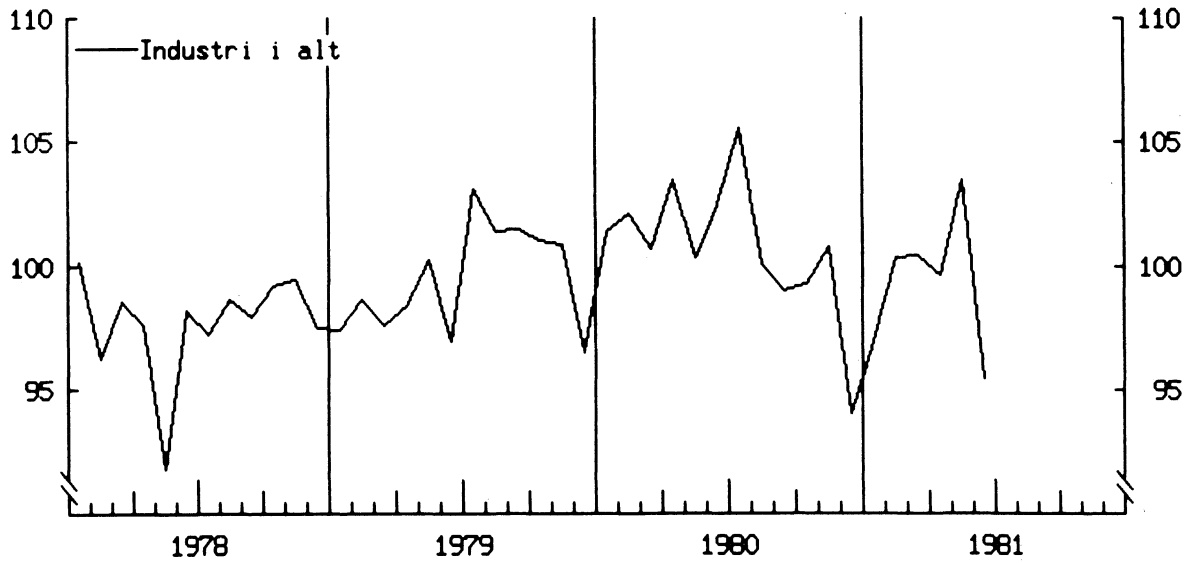
 Tabell 6. Utenrikshandel¹⁾

	1980/81			
	Aug.-okt.	Nov.-jan.	Feb.-april	Mai-juli
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	-6,0	8,8	2,6	3,9
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	-0,7	4,5	4,7	9,2
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	-0,5	1,0	1,7	-3,9
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	15,2	3,1	4,2	-1,9

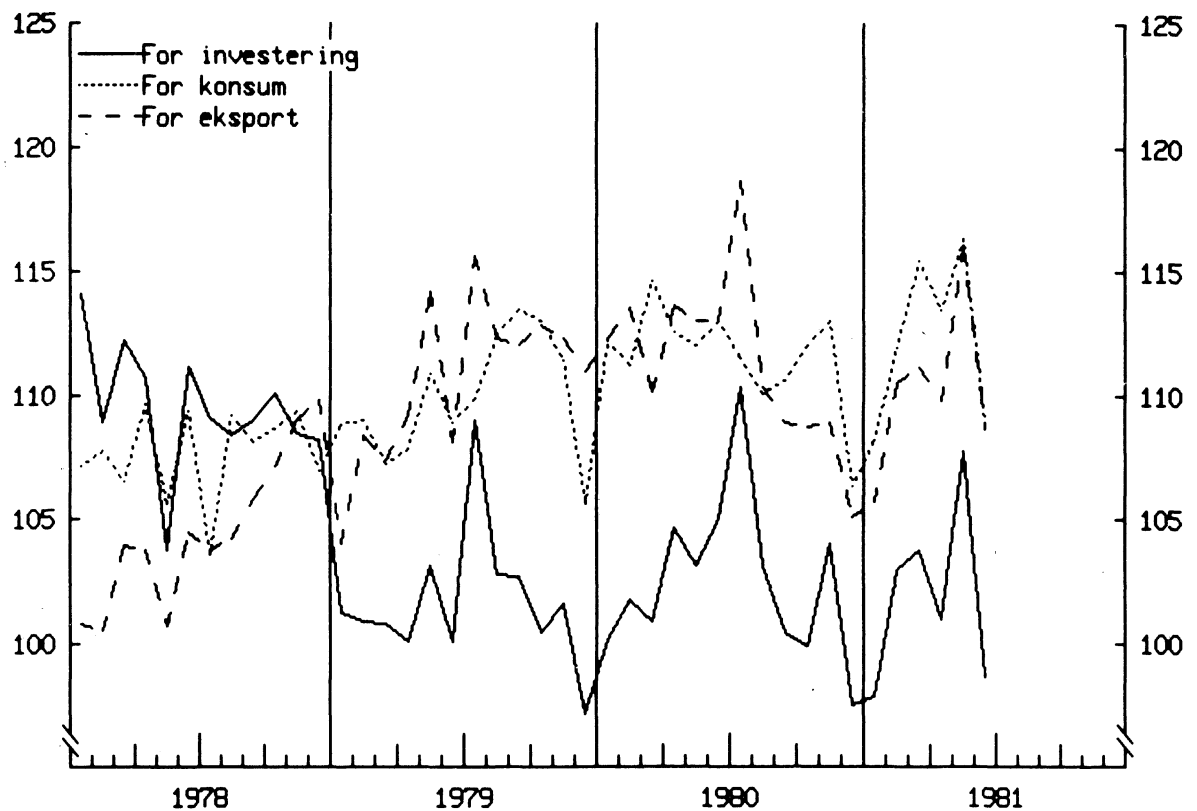
1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer m.v.

DIAGRAMMEDLEGG FOR NORGE

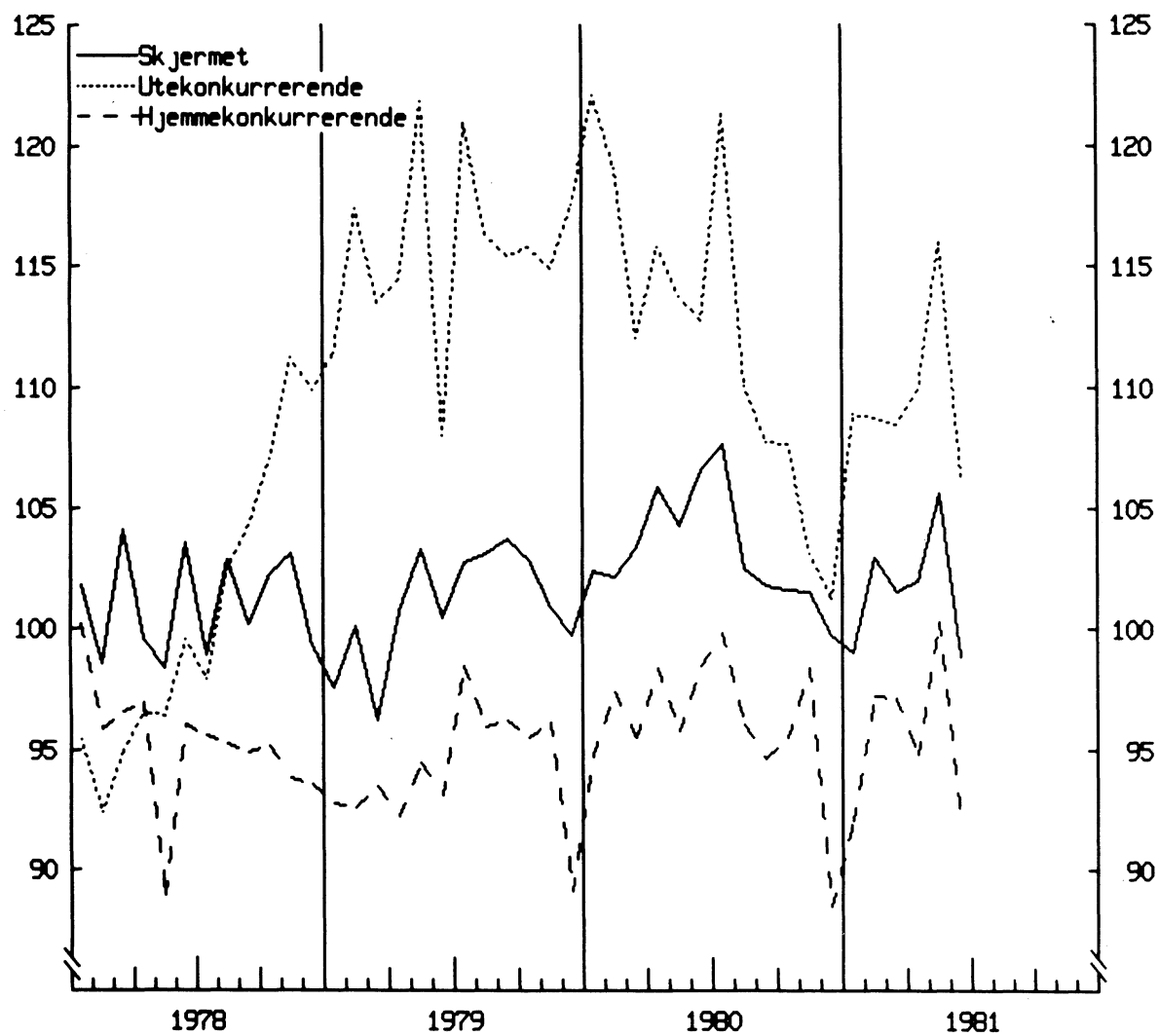
Figur 1.1. PRODUKSJONSINDEKS
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

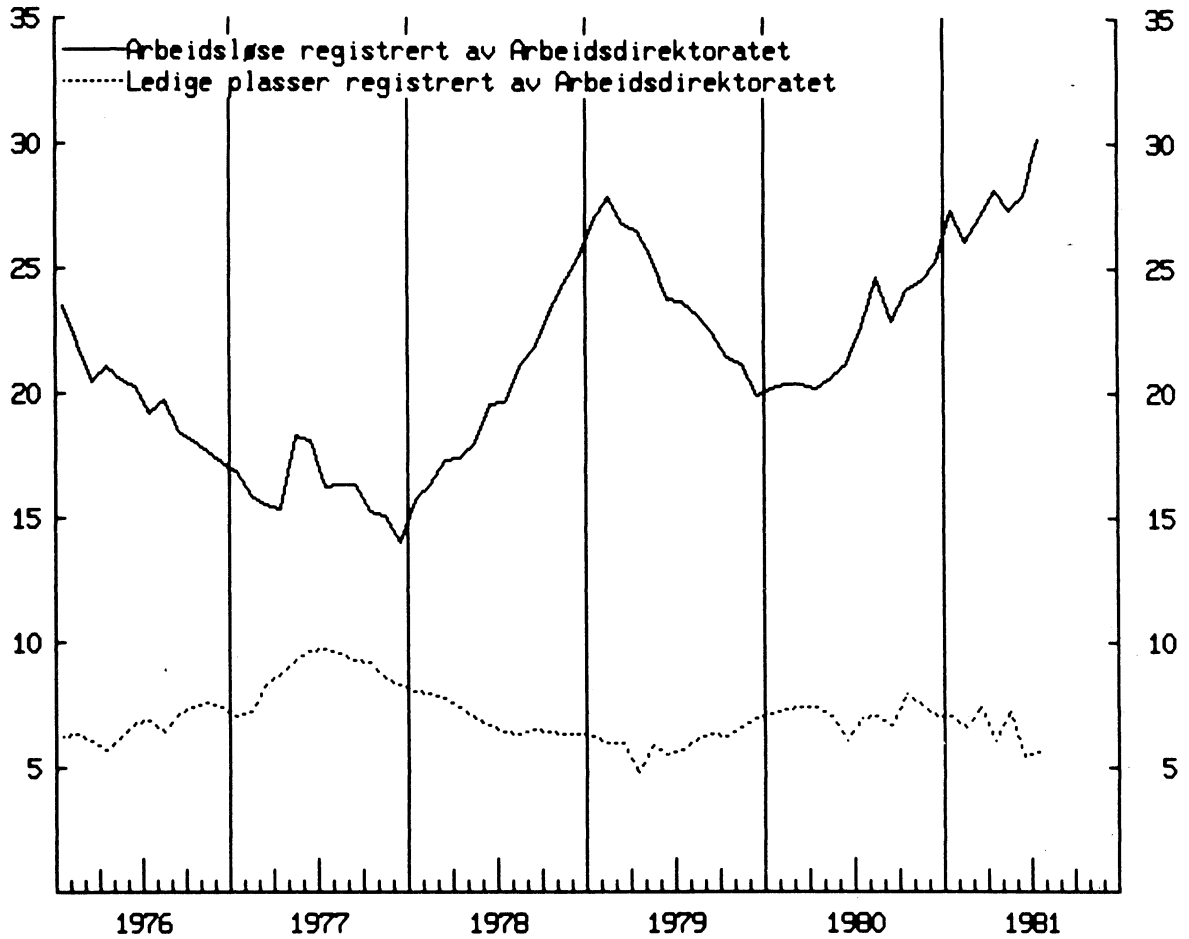
Figur 1.2. PRODUKSJONSINDEKS ETTER ANVENDELSE
Bergverksdrift industri og kraftforsyning uten oljeutvinning.
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

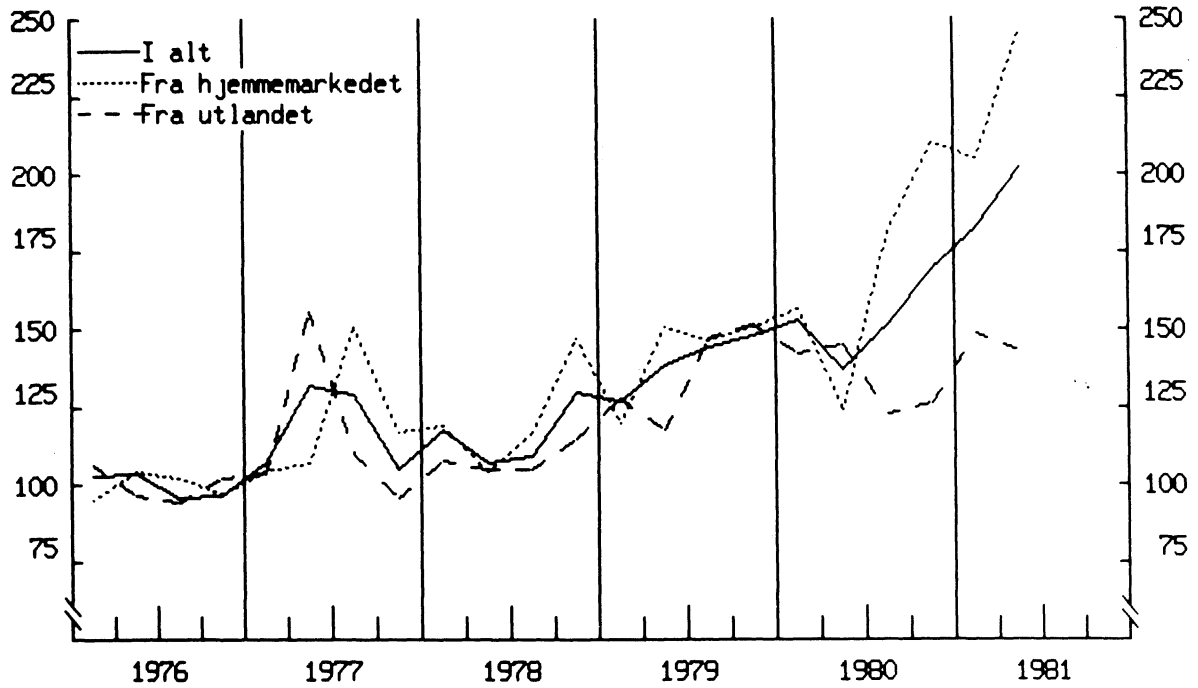
Figur 1.3. PRODUKSJONSINDEKS ETTER KONKURRANSETYPE
Bergverksdrift industri og kraftforsyning uten oljeutvinning.
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

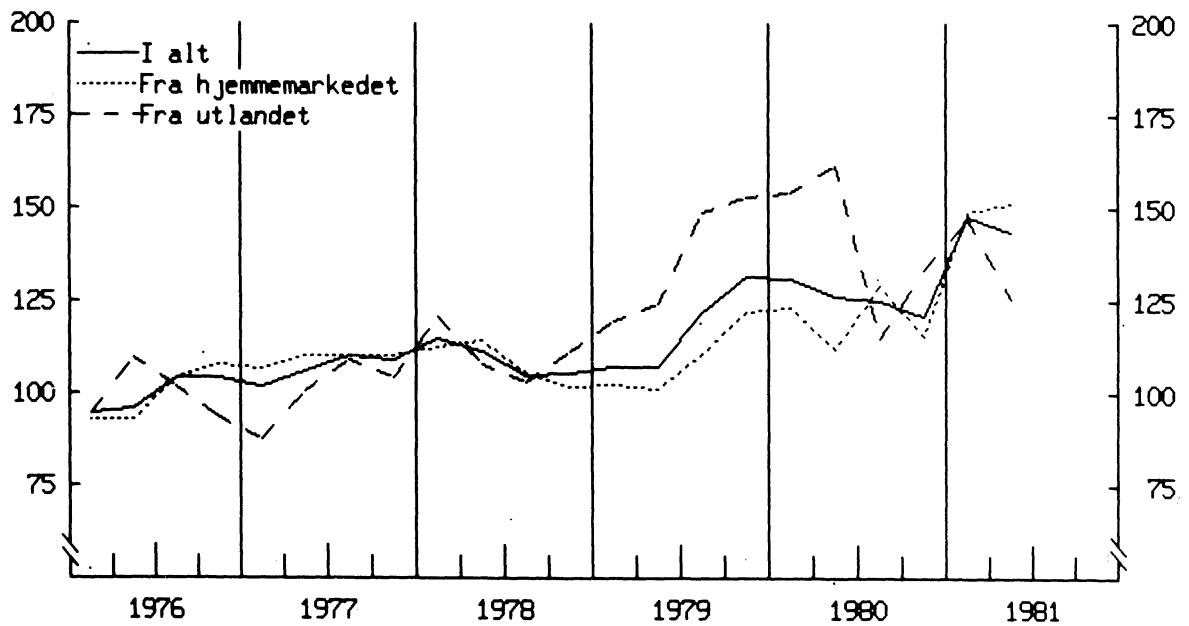
Figur 2.1. ARBEIDSMARKEDET
Registrerte arbeidsløse og ledige plasser.
Sesongkorrigererte tall i tusen.

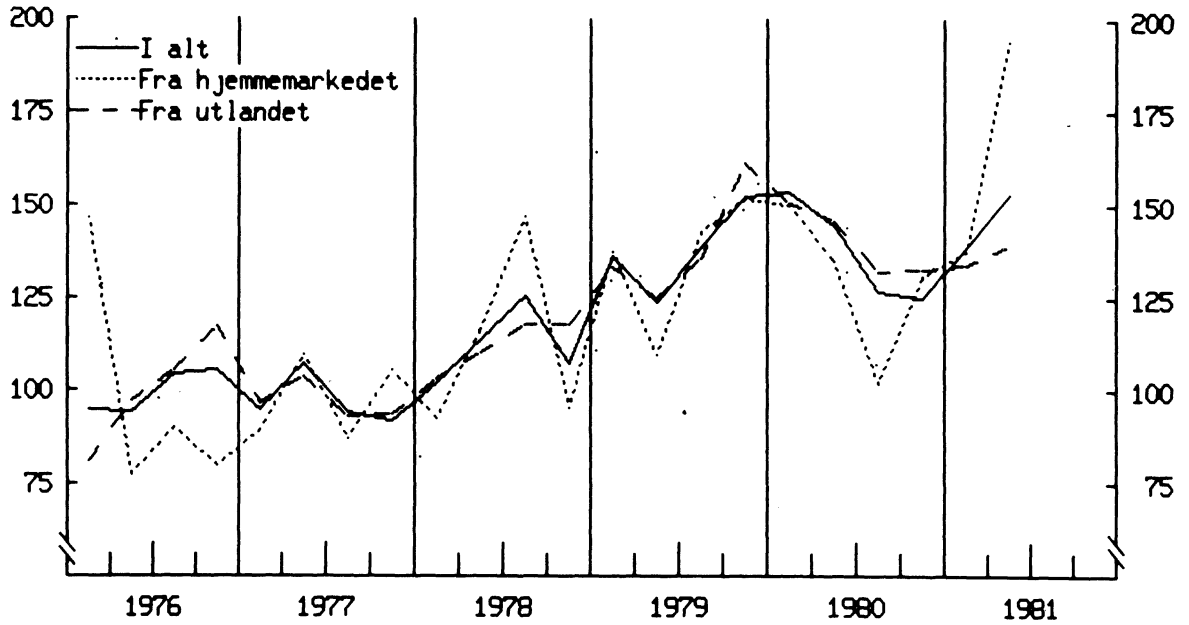
Figur 3.1. ORDRETILGANG
Metaller og verkstedprodukter.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

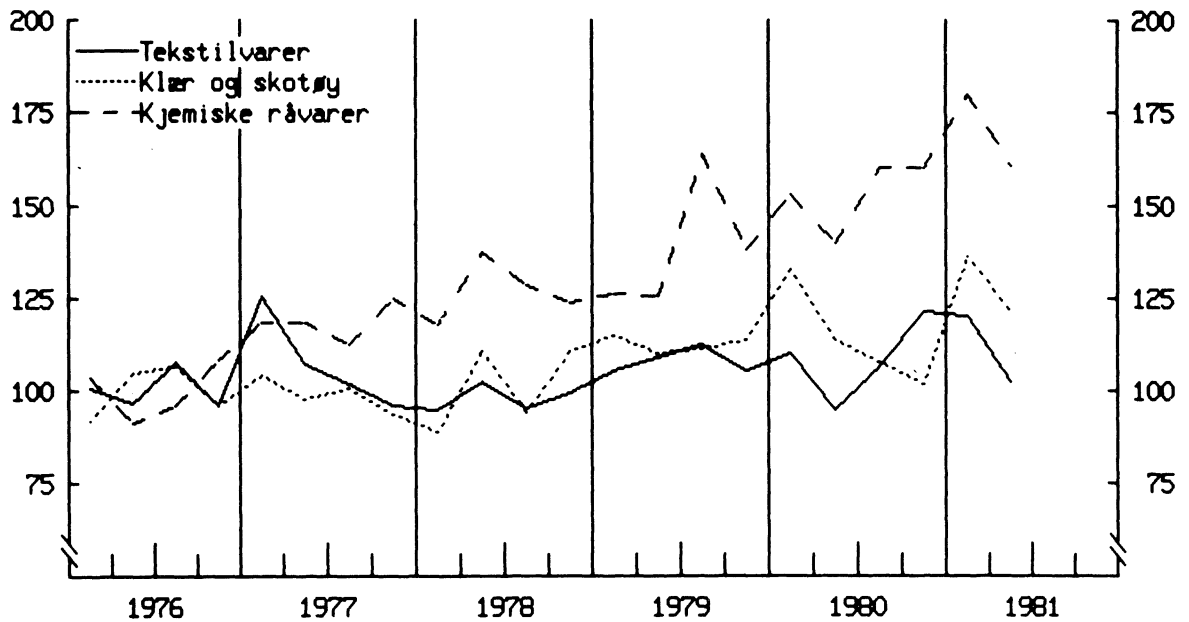
Figur 3.2. ORDRETILGANG
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

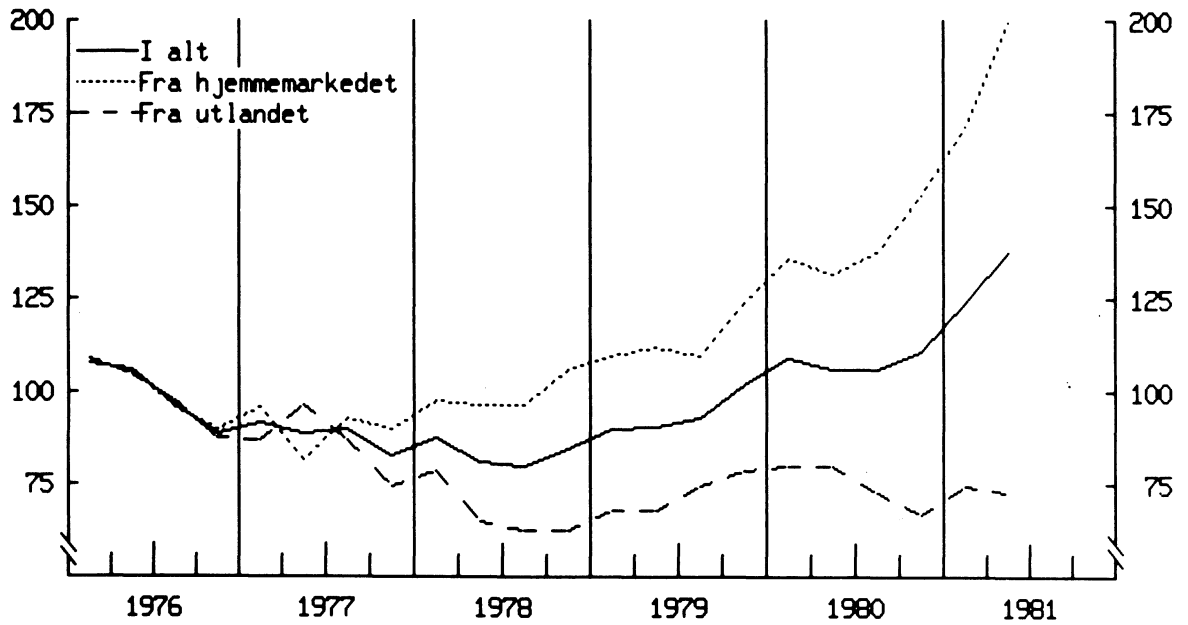
Figur 3.3. ORDRETILGANG
Metaller.
Sesongkorrigeret verdiindeks. 1976 = 100.

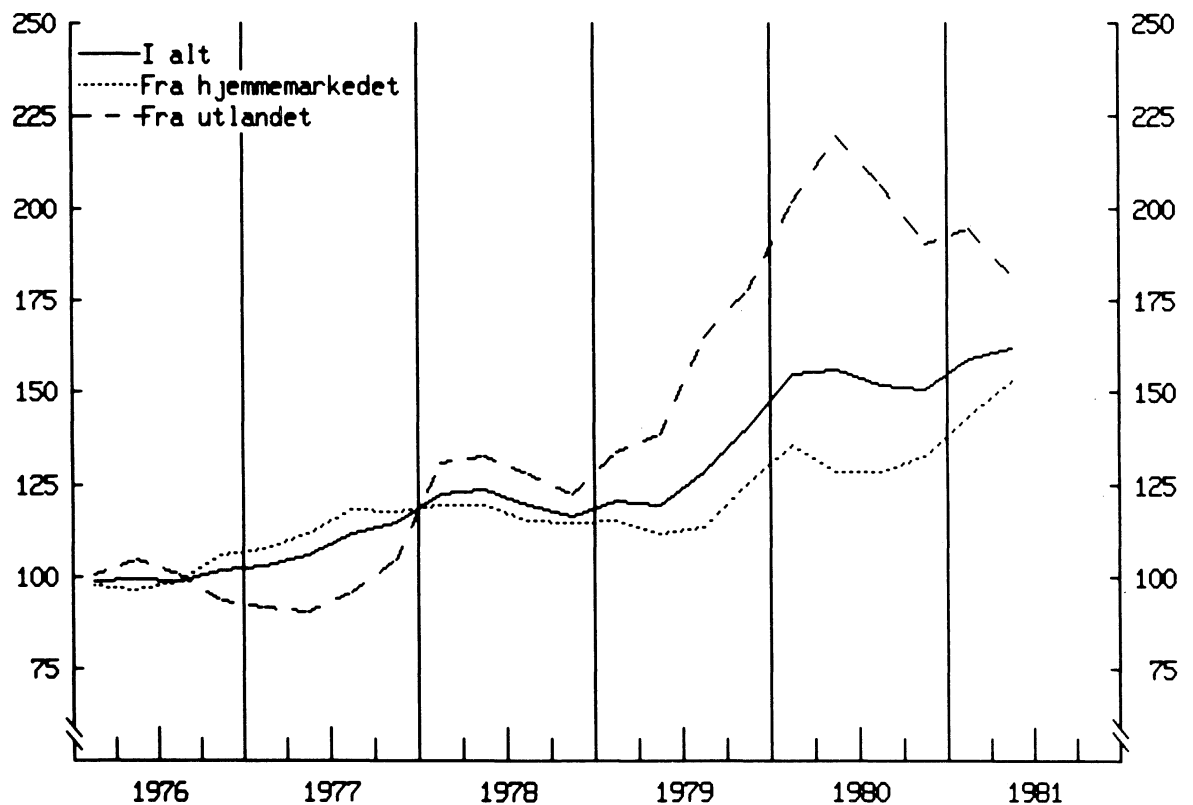
Figur 3.4. ORDRETILGANG
Tekstilvarer klær og skotøy og kjemiske råvarer.
Sesongkorrigeret verdiindeks. 1976 = 100.

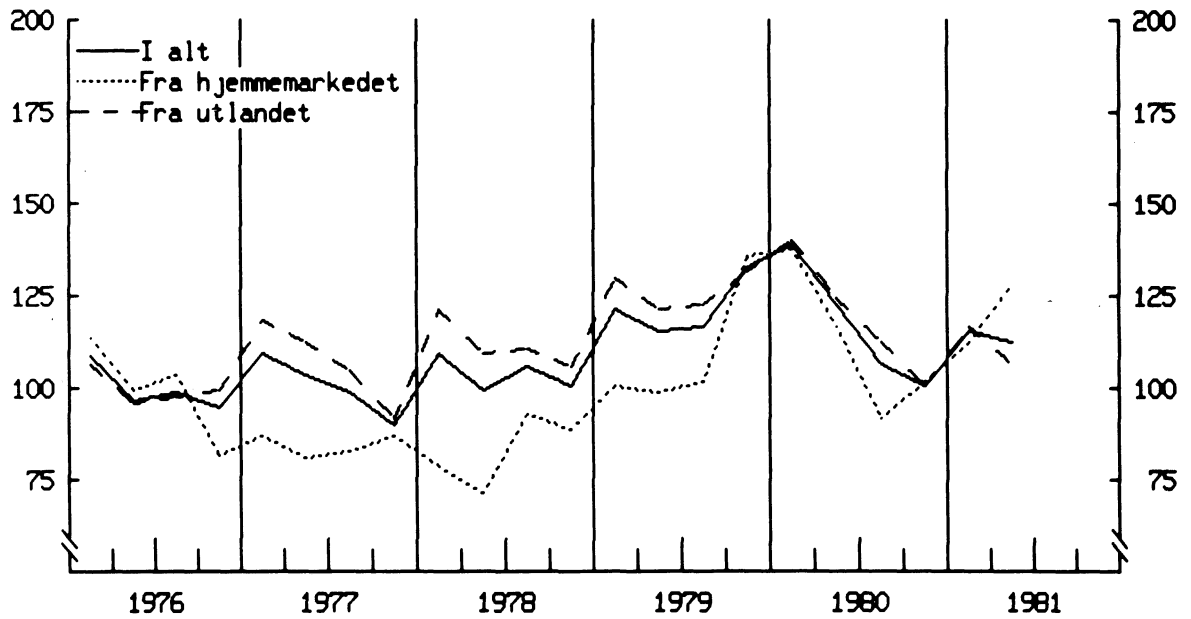
Figur 3.5. ORDRERESERVE
Metaller og verkstedprodukter
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

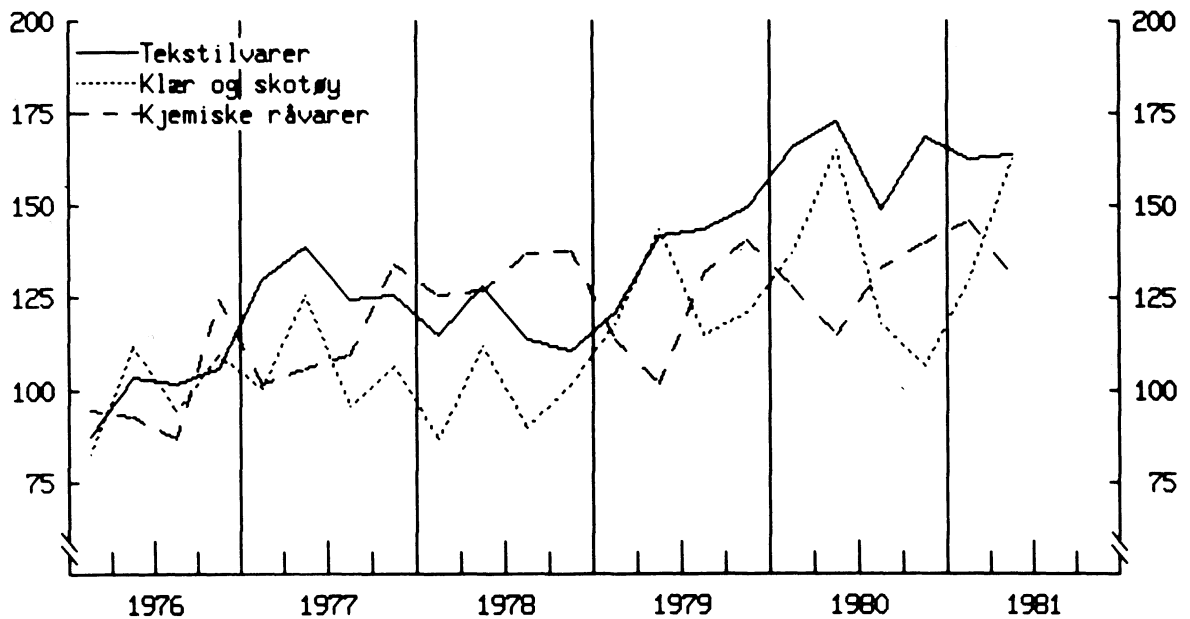
Figur 3.6. ORDRERESERVE
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

Figur 3.7. ORDRERESERVE
Metaller
Ukorrigeret verdiindeks. 1976 = 100.

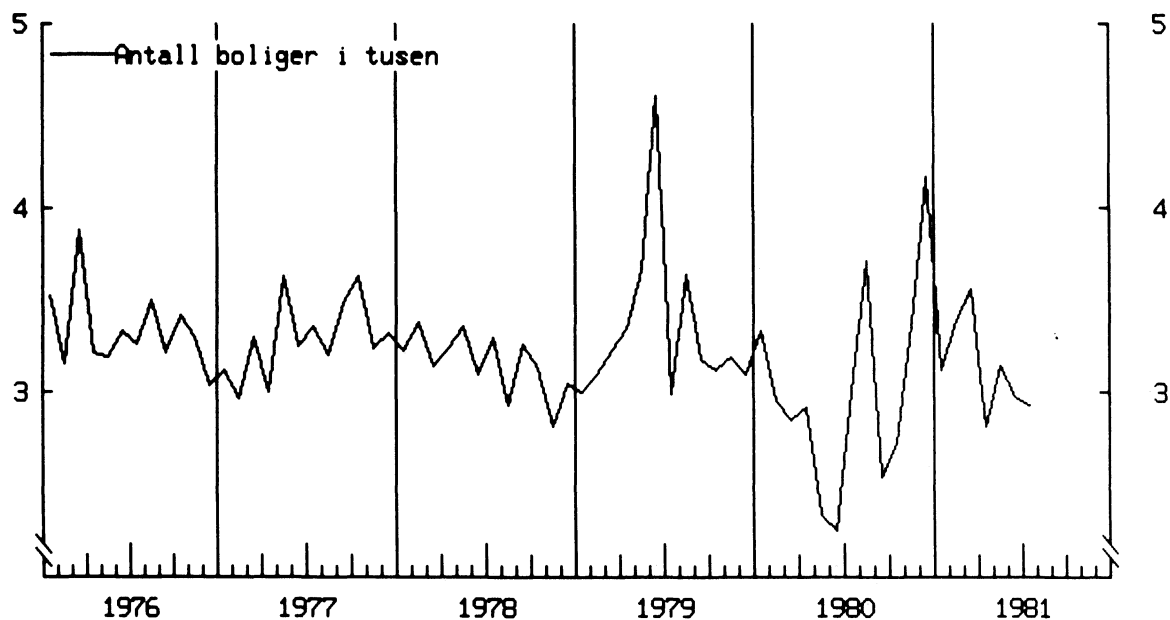

Figur 3.8. ORDRERESERVER
Tekstilvarer klær og skotøy og kjemiske råvarer
Ukorrigeret verdiindeks. 1976=100.

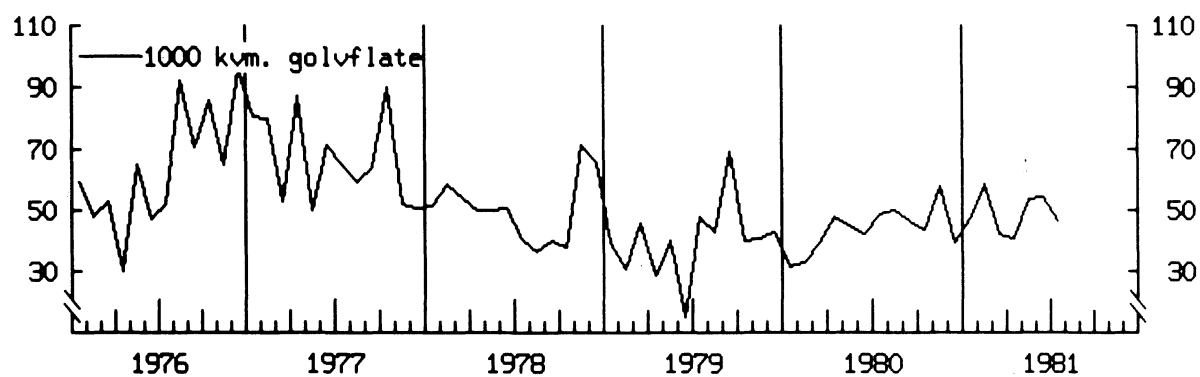

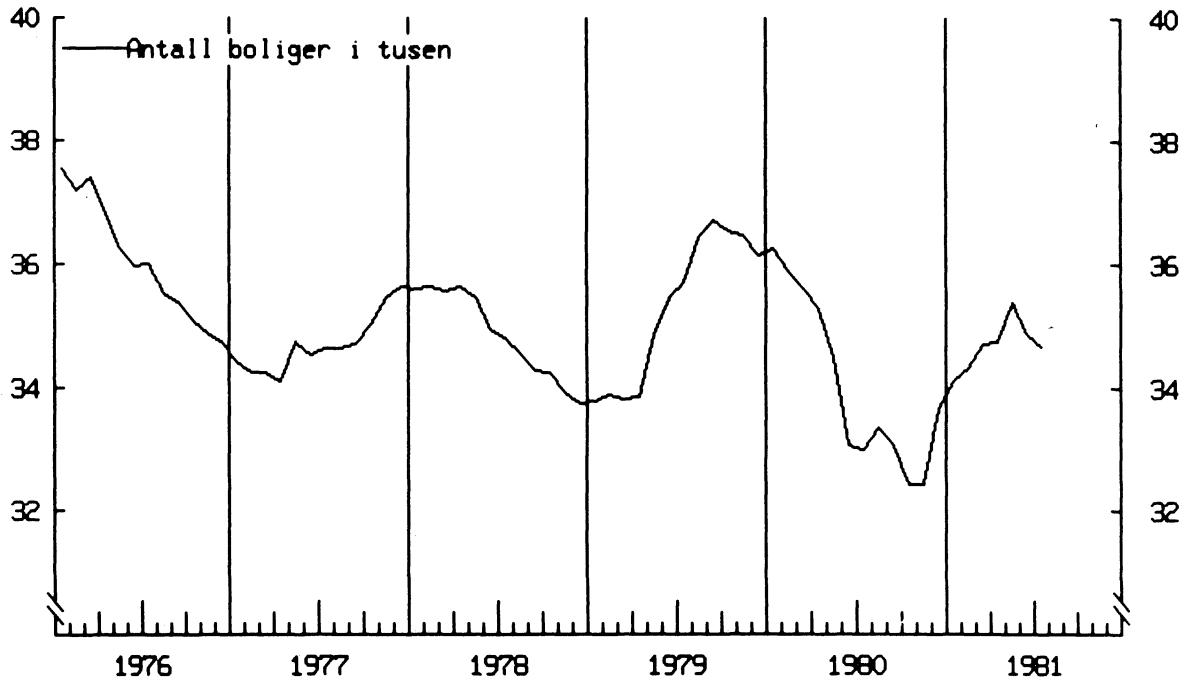
Figur 4.1. BYGG
Boliger satt igang. Sesongkorrigert.

Figur 4.2. BYGG
Industri og bergverksbygg satt igang. Sesongkorrigert.

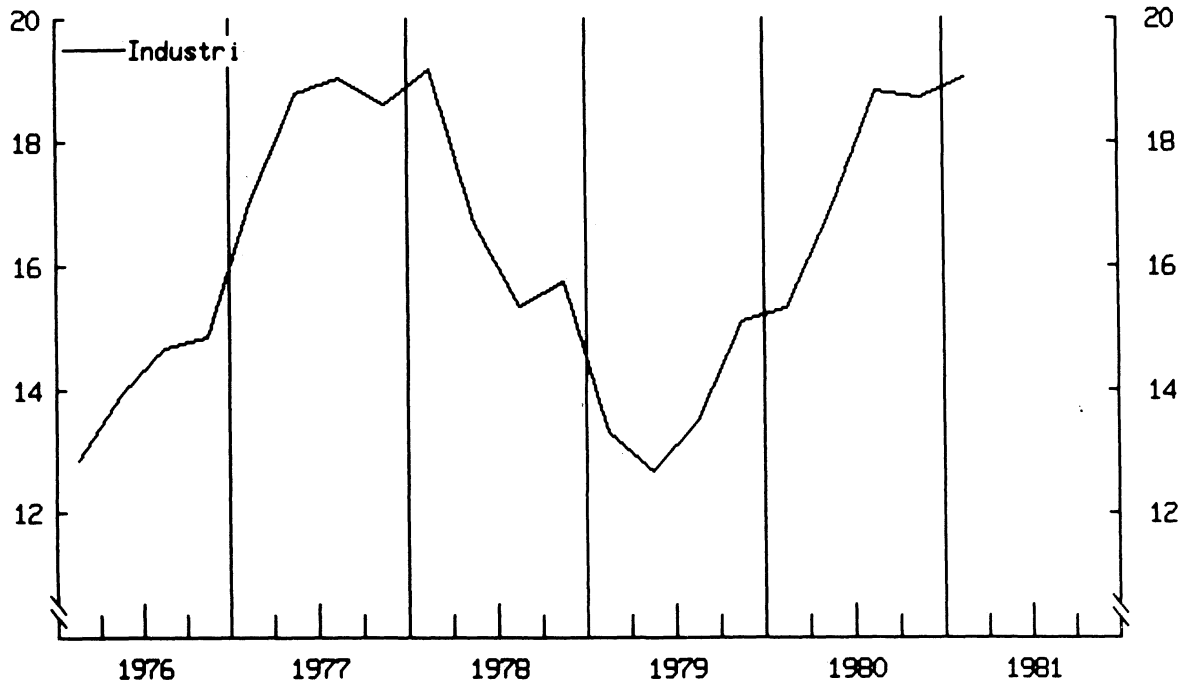
Figur 4.3. BYGG
Boliger under arbeid. Sesongkorrigert.

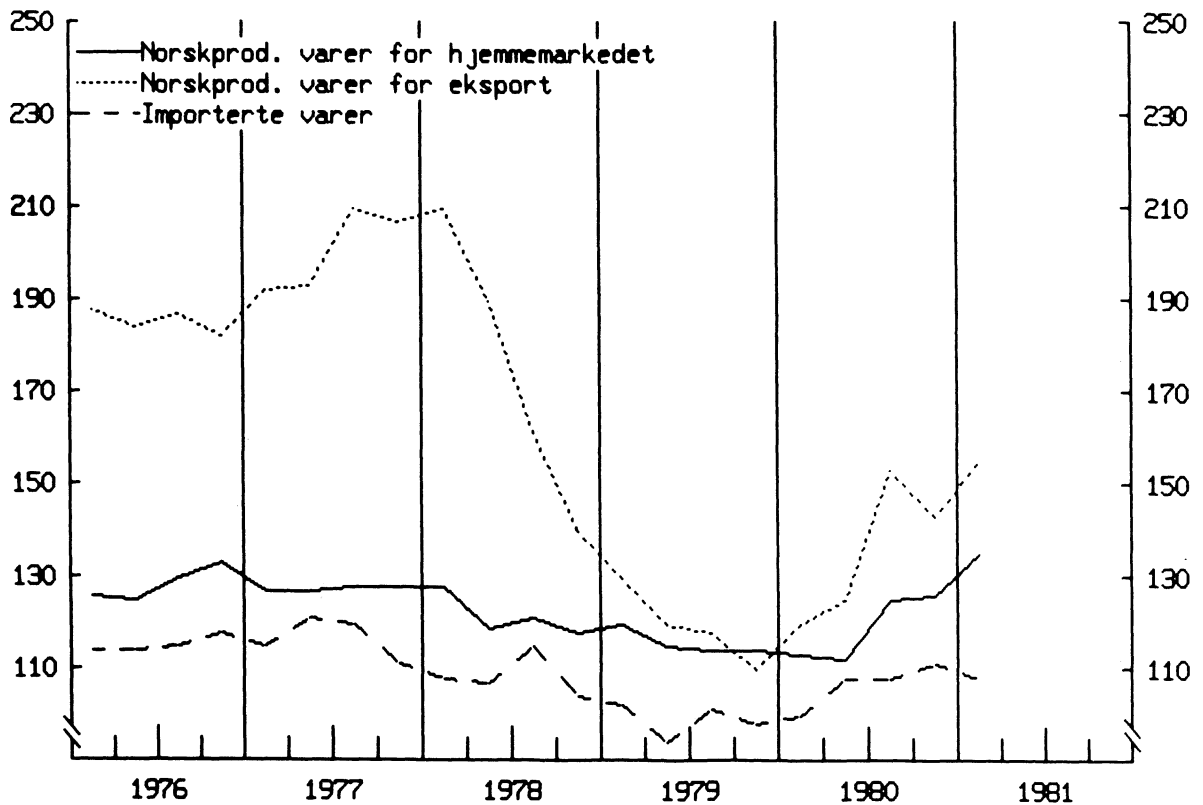
Figur 4.4. BYGG
Industri og bergverksbygg under arbeid. Sesongkorrigert.

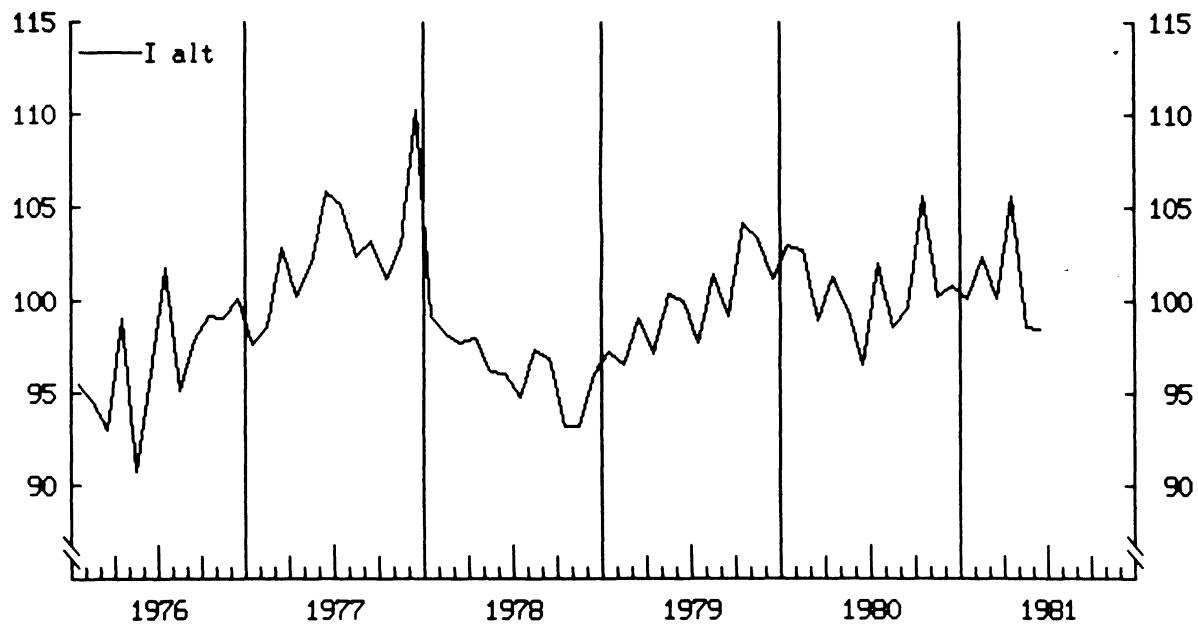
Figur 5.1. UTFØRTE INVESTERINGER
Sesongkorrigerte verditall. 100 millioner kr.

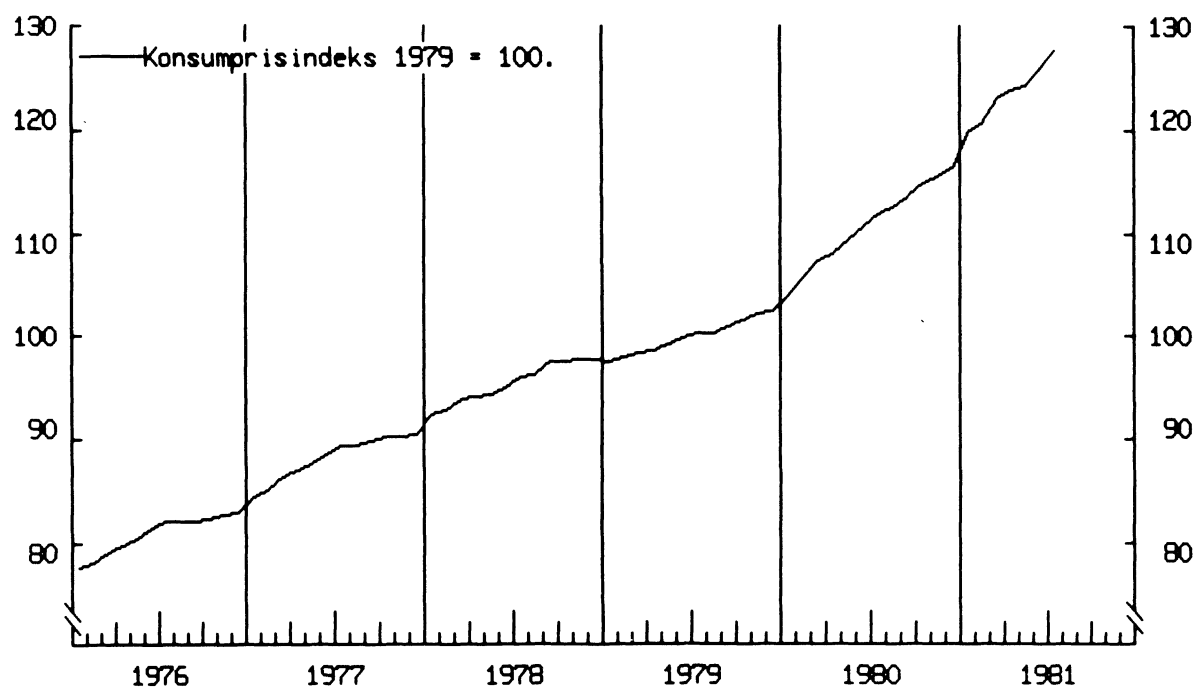
Figur 6.1. LAGER
Industri og engroshandel.
Ukorrigert volumindeks. 1970 = 100.

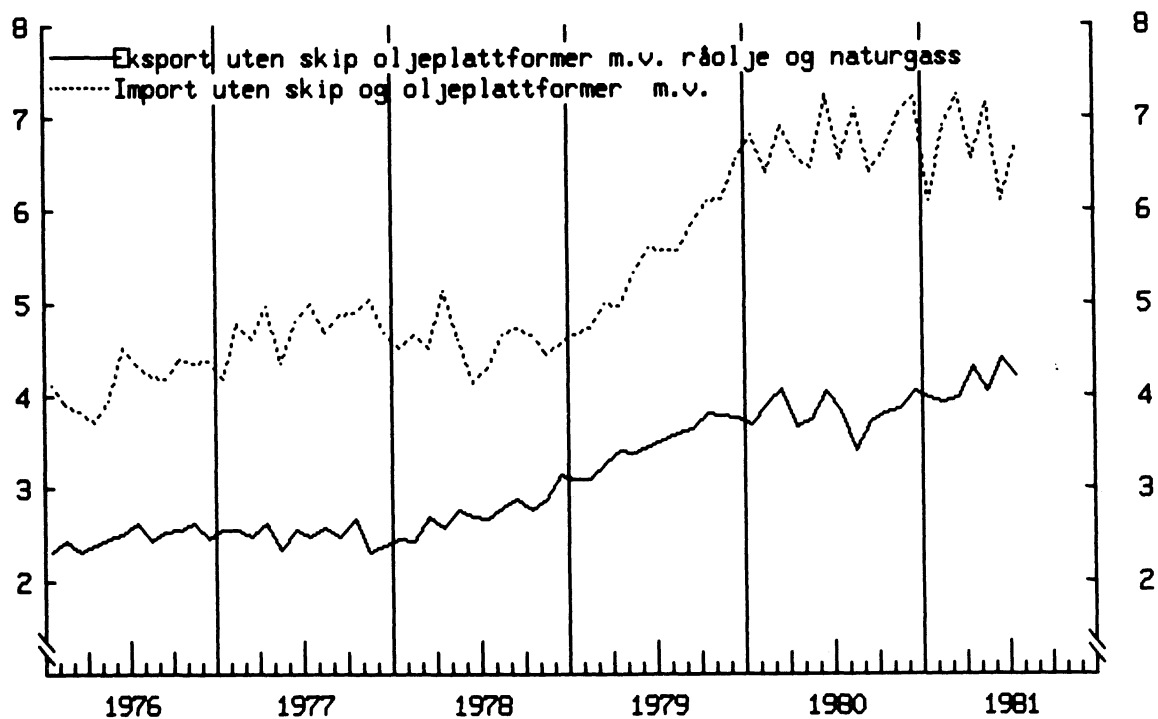
Figur 7.1. DETALJOMSETNING
Sesongkorrigert volumindeks. 1979=100.

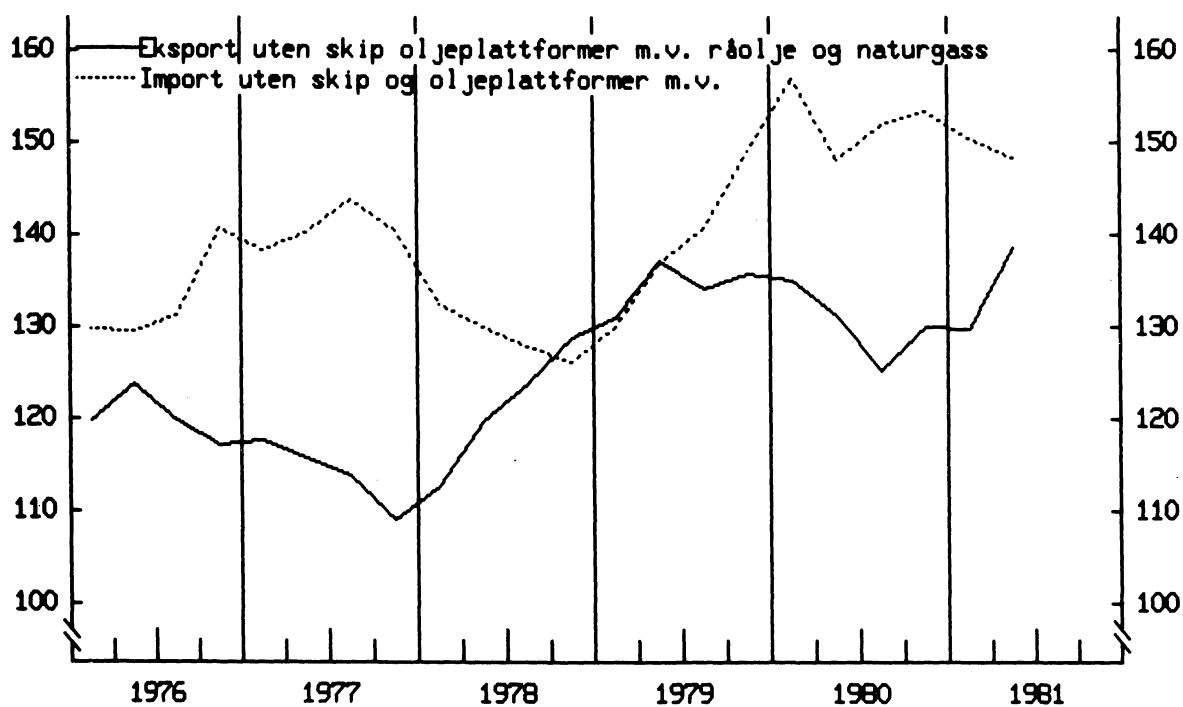
Figur 8.1. INNENLANDSKE PRISER

Figur 9.1. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Sesongkorrigerte verditall. Milliarder kr.

Figur 9.2. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Sesongkorrigert volumindeks. 1970 = 100.

Figur 9.3. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Prisindekser (enhetspriser). 1970=100

